

Generácie

MAGAZÍN PRE AKTÍVNYCH SENIOROV

ročník III, máj - jún 2014

**Aktivity seniorov
a voľby do
Európskeho
parlamentu**

Kalvária vo Frauenkirchene
Foto: Anna Ševčíková

5

Aktívni seniari
v Partizánskom

6

Staršia generácia
sa aktívnejšie hlási o slovo

9

Životná úroveň,
zamestnanosť, silné rodiny

14

Anna Záborská:
Rodina ako riešenie

15

Miroslav Mikolášik: Problém
dôstojnej staroby vyrieši len
viac detí v rodinách

16

Ján Hudacký: Podpora
medzigeneračnej solidarity

17

Andrej Klapica: Podporiť
aktivity staršej generácie

18

Martin Dilong:
Slovo pre seniorov

19

Radovan Gondžúr: Akí
sú mladí dnes, taká bude
spoločnosť zajtra

20

Národná svätýňa
v Šaštíne jubiluje

22

Po stopách
sv. Vincenta de Paul

24

Čajkovskí seniari spájajú
príjemné s užitočným

25

Viedeň, Frauenkirchen, Sopron

26

Kvapka vody
na horúci kameň

30

Dajte si pozor
na šmejdov

32

Hovoriť bez slov,
počúvať srdcom

34

Pozvánka na Stredoslovenskú
púť seniorov

Súvislosti

Toto číslo Generácií je mimoriadne po viacerých stránkach. Aj v tom, ako ich tvorba i finančné zabezpečenie boli ešte viac než inokedy vecou klubov a členov Združenia kresťanských seniorov Slovenska a jeho priaznivcov. Ale tiež obsahom.

Niektorí by mohli položiť otázku, ako súvisí taká záležitosť veľkej politiky ako sú voľby do Európskeho parlamentu so seniorskými podujatiami – účasťou na púťach, zájazdmi, stretnutiami a ďalšími aktivitami. Súvislosti sú však viac než výrazné. Len aktívny občan Slovenska a Európy, aktívny vo veciach malých aj veľkých, dokáže reálne ovplyvniť vývoj vo svojej krajine aj na našom kontinente a spoluformovať svoj život.

Tesne pred tým, než som si sadol k písaniu tohto príhovoru, som bol na tlačovej konferencii, kde viceprezidentka VÚB Elena Kohútiková prezentovala prieskum o problematike zladenia pracovného a osobného, predovšetkým rodinného života. Popredná osobnosť slovenskej bankovej a finančnej sféry sa veľmi vážne zaoberala najmä situáciou pracovne aktívnych žien po narodení detí, ale aj ich problémami v práci vo vyššom veku. Nie je tu miesto rozoberať všetky poznatky, kľúčový však bol jednoznačný. Dôležité sú rôzne inštitúcie a nástroje, najdôležitejšia je však rodina. Táto téma právom významne zaznieva v mnohých materiáloch tohoto čísla Generácií. A niet sporu, že to je a bude veľmi náročná úloha, ako nájsť súlad medzi moderným či módnym spôsobom prístupu k životu a reálnou podporou rodiny. Stačí si pozrieť demografické trendy...

Tu sme aj pri téme, ktorá dala okrem iného názov tomuto časopisu. Vzťahy medzi generáciami a ich vzájomná solidarita. Pred pár mesiacmi sa európsky kongres seniorov niesol pod heslom: Spoločnosť priateľská k všetkým generáciám. Riešením nemôžu byť konflikty či neporozumenie medzi staršími a mladými, kroky prospešné len pre niekoho a ďalšieho poškodzujúce. Hľadať a nájsť treba to, čo je na spoločný ošoh. Aj o tom hovoria súvislosti európskych volieb aj aktivít seniorov.

Miloš Nemeček
šéfredaktor

Generácie

MAGAZÍN PRE AKTÍVNYCH SENIOROV

NEPREDAJNÉ
Štvrťročník, ročník 3, číslo 1

Vydavateľ:
Združenie kresťanských seniorov Slovenska
Bajkalská 25
821 01 Bratislava

V spolupráci so spoločnosťou
NAUTILUS DJ, s.r.o.,
Nevádzova 5, 821 01 Bratislava.
Poštová adresa: P.O.Box 50,
820 07 Bratislava 27
IČO: 35 898 500
www.nautilusdj.sk

Šéfredaktor:
PhDr. Miloš Nemeček
mnemecek@nautilusdj.sk
+421 905 767 577

Editor:
Ing. Juraj Púchlo
jpuchlo@nautilusdj.sk
+421 948 303 723

Výroba a odbyt:
Mgr. Jana Čierniková
jciernikova@nautilusdj.sk
+421 915 727 917

Predseda redakčnej rady:
Jozef Mikloško

Spolupracujúci partner:
Občianske združenie Bagar

Vizuálna koncepcia a layout:
Vladimír Minda,
Yodea, s.r.o.

Grafické spracovanie:
Yodea, s.r.o.

Foto:
archív NAUTILUS DJ, s.r.o.,
stock.xchng.com, dreamstime.com,
www.shutterstock.com

Označenie inzercie:
(kp) - komerčná prezentácia
(pti) - platená textová inzercia

Registrované v evidencii periodickej tlače pod
evidenčným číslom EV 4503/11

Materiály uverejnené v časopise Generácie nie je
možné bez súhlasu redakcie publikovať, ani inak
používať v akejkoľvek forme

Vážne i oddychové podujatia

Aktívni seniori v Partizánskom

Klub Združenie kresťanských seniorov Partizánske – mesto usporiadal v poslednom čase viaceré podujatia nielen pre svojich členov, ale aj pre širšiu verejnosť, ktorá tak mohla spoznať životaschopnosť a aktivity tohto klubu. Bola to napríklad vydarená výstava výšiviek, betlehemov a ďalších prác domácich majstrov alebo zábava, usporiadaná v spolupráci s klubom civilizačných chorôb.

Predseda klubu Stanislav Husár mal tú česť prihovoriť sa veriacim v našom farskom kostole Božského srdca Ježišovho a popri zaželaní všetkého najlepšieho sa im poďakovať za pomoc a spoluprácu.

Významnou udalosťou bolo februárové výročné členské zhromaždenie klubu. Zúčastnili sa na ňom viacerí hostia, spomeňme predsedu ZKS a poslanca NR SR Jozefa Mikloška, dekana vdp. Vladimíra Farkaša a primátora mesta Jozefa Božíka. Členovia klubu, ktorí sa zišli v hojnom počte, si zvolili vedenie pre novú obdobu svojej činnosti.

Krátko na to, na Popolcovú stredu, sa viacerí členovia klubu zúčastnili pobožnosti na Krížovej ceste povýšenia sv. kríža, ktorú sa podarilo dobudovať a posvätiť vlni na jeseň. Ďalší týždeň prebehla duchovná obnova nielen pre členov klubu na tému Slúžime Kristovi.

Hlavným prednášateľom bol Tomáš Pružinec z Nitry, ktorý študoval filozofiu, sociológiu a teológiu vo Francúzsku a Belgicku a je autorom viacerých kníh. Sprevádzal ho vdp. Ľubor Gál, kaplán zo sídliska Klokočina v Nitre, ktorý pre účastníkov duchovnej obnovy a ďalších veriacich celebrol svätú omšu v našom farskom kostole. Na Kvetnú nedeľu po dohovore s pánom dekanom členovia klubu predmodlievali zamyslenia pri jednotlivých zastaveniach krížovej cesty.

Klub pokračuje aj v ďalších činnostiach.

Prihlásili sme sa do mestskej ligy v petanque a v prvých dvoch stretnutiach sme suverénne zvíťazili. Náš klub je tiež pripravený zapojiť sa do medzinárodného projektu seniorov – dobrovoľníkov EVARS, ktorý realizuje ZKS spolu s partnermi z Dánska, Rakúska a Nemecka. Všestranné aktivity nášho klubu chceme ďalej rozvíjať.

*Stanislav Husár,
predseda klubu ZKS
Partizánske – mesto*

Kvalita života seniorov a voľby do Európskeho parlamentu

Staršia generácia sa aktívnejšie hlási o slovo

V roku 2014, v slovenskom supervolebnom roku (VÚC, voľba prezidenta, Európsky parlament, komunálne voľby) sa slovenskí seniori aktívnejšie hlásia k slovu. Ide najmä o potrebu zmien v prístupoch, politikách a praxi voči starým ľuďom.

Cieľom je boj proti sociálnemu vylúčeniu seniorov ich aktívnym zapájaním do spoločnosti, zmenou negatívneho prístupu k starnutiu, zlepšením kvality života ľudí v starobe, vrátane dostupnosti vhodného bývania, zdravotnej starostlivosti, sociálnych služieb, verejnej dopravy, celoživotného vzdelávania, kultúry, športu a duchovných potrieb. Ide aj o aktívny prístup a zodpovednosť starších za vlastný život, o spoluprácu generácií, o multigeneračný dialóg a solidaritu.

Dnešní mladí sú takí, akí boli starí pred 50 rokmi, starí sú takí, akí budú mladí o 50 rokov. Starí majú skúsenosti, vzdelanie a historickú pamäť, mladí odvahu, vedia reči, ovládajú počítače. Iba ich spolupráca môže priniesť zlepšenie stavu spoločnosti.

V súčasnosti žije vo svete 900 miliónov seniorov 60+. Takmer tretina obyvateľov

EÚ sú seniori 65+. Na Slovensku ich je 1,3 milióna, v Bratislave asi 100 tisíc. Mnohí aktívne žijú v dôchodku aj 20-30 rokov, s nízkymi penziami sú však na okraji spoločnosti. Ohrozuje ich morálna, finančná a demografická kríza. Alessandro Pronzato k situácii seniorov povedal: „Svet budú stále viac obývať starí, budúcnosť patrí im. Sú zdravými nositeľmi hodnôt, ktoré sa strácajú. Sú vlastníčkmi múdrosti, ktorú mladí potrebujú. Nestačí mať iba viac času, treba mať aj viac života. Nestačí pridať roky životu, treba pridať život rokom.“

Slovensko a Európska únia

Vážnou témou našej spoločnosti je aj miesto Slovenska v Európskej únii. Jej budovanie má dlhú históriu, ktorá sa zavŕšila 25. marca 1957, keď v Ríme podpísali zmluvu medzi šiestimi štátmi o Európskom hospodárskom spoločenstve. Tým sa začal proces integrácie, ktorého zakladateľmi boli

kresťanskí demokrati De Gasperi, Adenauer, Schuman a Monet.

Sme svedkami, že pod heslom Zjednotení v rozmanitosti prebieha historický proces reunifikácie Európy. Sme rozmanití, ale nezjednotení, sme najväčším trhom, produkujeme 20% HDP sveta, euro je najsilnejšia mena. Treba prehlbovať integráciu členov EÚ, iní nás budú rešpektovať len ak budeme silní. Národné štáty si musia v niektorých otázkach udržať svoju suverenitu, musia hľadať hranicu, pri ktorej sa národný záujem rozchádza s európskym.

Slovensko oslávilo desiate výročie svojho vstupu do EÚ. Svojim členstvom v tomto exkluzívnom klube aj my obohacujeme Európu. Máme nezastupiteľnú úlohu vo vydávaní svedectva, že EÚ musí viac stáť na duchovných hodnotách. Chceme byť dôveryhodní členovia EÚ, s rovnováhou

medzi zachovaním vlastnej identity a nutným prispôsobením sa globalizácii. Treba posilňovať naše európske vedomie, aj my sme EÚ, môžeme ju meniť, sme za ňu spoluzodpovední. EÚ bude silná, ak budú silní jej členovia, ak sa bude uplatňovať sloboda, subsidiarita, solidarita, rozpočtová zodpovednosť.

Zjednotená Európa nie je problémom, je jeho riešením. Chceme spoločný trh, zákony a financie, aj spoločné duchovné, kultúrne a morálne hodnoty. Ľuďom sa nepáči centralizmus Bruselu, jeho pomalosť, byrokracia a predpisy brzdiace národné iniciatívy. Voľby do Európskeho parlamentu nám dávajú šancu zvoliť takých reprezentantov, ktorí budú naše záujmy dobre zastupovať. Volebná disciplína seniorov je na Slovensku vysoká, často oni rozhodujú o výsledkoch volieb. Tak tomu bude aj vo voľbách do Európskeho parlamentu.

Dôležité témy

Problémom kvality života seniorov a voľbami do Európskeho parlamentu sa venovala konferencia, ktorá sa v dňoch 21. – 22. februára 2014 konala na Paneurópskej vysokej škole a v hoteli Echo v Bratislave. Usporiadala ju Informačná kancelária Európskeho parlamentu na Slovensku, Paneurópska únia na Slovensku a Združenie kresťanských seniorov Slovenska v spolupráci s Paneurópskou vysokou školou. Jej hlavnými témami boli:

- kvalita života seniorov v treťom tisícročí
- európske iniciatívy seniorov v rámci EÚ a EP

- cezhraničná spolupráca seniorov
- sociálne a zdravotné zabezpečenie seniorov
- práva spotrebiteľov a pacientov, zvyšovanie právneho povedomia seniorov
- štúdium v rámci EÚ, Erasmus+, celoživotné vzdelávanie a univerzity tretieho veku
- kultúrny a duchovný rozvoj seniorov, multigeneračná spolupráca a solidarita
- kríza eurozóny, dopad na seniorov a možnosti jej riešenia
- voľby do Európskeho parlamentu v roku 2014.

Po príhovoroch riaditeľa Informačnej kancelárie Európskeho parlamentu na Slovensku Róberta Hajšela, dekana Fakulty práva prof. JUDr. Jaroslava Ivora, DrSc. a Anny Záborskej, predsedníčky Paneurópskej únie na Slovensku a poslankyne EP, predniesol hlavný referát „Európa ako spoločenstvo

občanov“ Ján Figel', podpredseda NR SR a predseda KDH.

Konferencia potom pokračovala štyrmi panelovými diskusiami

V prvej, „100 dní pred voľbami do EP“, bol moderátorom Róbert Hajšel, panelistami boli poslanci NR SR Ján Hudacký a Ivan Štefanec a novinár Juraj Alner. Druhú panelovú diskusiu „Kvalita života ako európska hodnota“ moderoval Július Lörincz, jej účastníci boli poslanci EP Anna Záborská a Katarína Neveďalová, poslanec NR SR Jozef Mikloško a Zuzana Gabrišová z EurActiv.sk

Tretiu diskusiu moderoval Jozef Mikloško s názvom „Kvalita života seniorov v supervolebnom roku“. Zamerala sa na sociálne a zdravotné zabezpečenie seniorov, kultúrny a duchovný rozvoj, voľný čas, šport a multigeneračnú spoluprácu. Účastníkmi boli spisovatelia Ľuboš Jurík a Anton Hykisch, katolícky kňaz Marián Prachár a Stanislav Štefkovič, exmajster športu v ľahkej atletike. Posledná, štvrtá panelová diskusia „Európske projekty a iniciatívy seniorov v rámci EÚ“ hovorila o medzinárodnej spolupráci, projekte mobility študentov Erasmus+, finančnej, morálnej a demografickej kríze a o činnosti Združenia kresťanských seniorov na Slovensku. Moderoval ju Ľuboš Jurík, účastníci boli novinár Miloš Nemeček, diplomat Miroslav Musil, Peter Kurhajec a Mária Muchová.

Záverečný blog, ktorý moderoval Miloš

Nemeček, obsahoval príspevky:

- Ján Morovič: Kvalita života seniorov
- Mária Orgonášová: Aj jeseň života môže byť pekná
- Anton Srholec: Vykúpime sa tvorbou.

Po diskusii závery konferencie zhmúľ Jozef Mikloško, za kanceláriu Európskeho parlamentu Róbert Hajšel. Bolo pozoruhodné, že účasť panelistov na panelových diskusiách bola stopercentná.

Zasadnutie Ústredia ZKS

Rokovanie pokračovalo 22. februára 2014 zasadnutím Ústredia ZKS s týmto programom:

1. Privítanie, úvodné slovo, schválenie programu
2. Kontrola zápisu z Valného zhromaždenia v Košiciach (september 2013)
3. Zhodnotenie VZ a konferencie „Kultúra v živote seniorov – súčasnosť a perspektívy“ (Košice, 28. 9. 2013)
4. Plán Ústredia na rok 2014
5. Stav financií Ústredia a ÚC ZKS, stav členskej základne
6. Politická situácia v SR, práca v NR SR
7. Zhodnotenie časopisu ZKS Generácie za r. 2013, príprava čísiel na r. 2014
8. Účasť ZKS na dánskom vzdelávacom projekte EVARS
9. Informácia o stave prípravy a schvaľovania nových projektov ZKS
10. Rôzne (spolupráca s Fórum kresťanských inštitúcií – FKI, činnosť ZKS v Rade vlády pre seniorov, organizačný a finančný poriadok ZKS, športové súťaže, stav internetizácie, rekondičné pobyty, medzinárodné styky,

spolupráca s Európskou úniou seniorov – EÚS, púte v r. 2014).

Pripravuje sa nové číslo časopisu Generácie k eurovoľbám. Informovalo sa o účasti na zasadnutí pracovnej skupiny dánskeho projektu EVARS, ktorého sme partnermi a o zájazdoch ZKS (Rím, Viedeň, Salzburg, Frauenkirchen, Šoproň). Športové súťaže seniorov budú v Pruskom, Prešove a v Nitre (6. 9. 2014). Predseda ZKS informoval o práci zástupcov ZKS v Rade vlády SR pre seniorov a o príprave podkladov k dokumentu „Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 až 2020“, ktorý pripravovala komisia pod vedením M. Nemečka a ktorý vláda SR schválila v decembri 2013. Ďalšími témami bola spolupráca s FKI, vianočné stánky, rekondičné pobyty, medzinárodné styky, spolupráca s EÚS, kampaň pre 2% daň.

Hlavná činnosť ZKS prebieha v kluboch a v regiónoch. Schválený plán činnosti Ústredia ZKS na rok 2014 je tento:

- Schôdze Ústredia: (február, jún, september, december)
- Schôdze bratislavskej časti predsedníctva: každá druhá streda
- Seminár v spolupráci so zastúpením EP v Bratislave: „Kvalita života seniorov a Európske voľby“ (Bratislava, 21. – 22. 2. 2014)
- Mnohogeneračný koncert ZKS
- Ústredné púte ZKS: Levoča (10. 7.), Staré Hory (21. 5.), Šaštín (17. 9.)
- Aktivity ZKS v médiách (najmä Lumen, Lux, blogy, facebook)
- Rozvoj používania internetu, aktualizácia webovej stránky ZKS
- Športové súťaže seniorov, Nitra (6. 9.), Prešov, Pruské
- Vydávanie časopisu Generácie (tri až štyri čísla v r. 2014)
- Zakladanie nových klubov, rozšírenie členskej základne
- Účasť v Rade vlády pre seniorov, spolupráca na materiáloch o senioroch
- Vypracovanie domácich a zahraničných projektov pre podporu činnosti ZKS
- Spolupráca s EÚS, účasť na práci výkonného výboru
- Účasť na regionálnom seminári EÚS vo Viedni a v Prahe
- Spolupráca na dánskom vzdelávacom projekte EVARS
- Spolupráca a aktivity ZKS vo Fóre kresťanských inštitúcií
- Príprava otázok, interpelácií a zákonov v NR SR v prospech seniorov.

Jozef Mikloško,
predseda ZKS

foto: Anna Ševčíková

Program Kresťanskodemokratického hnutia pre voľby do Európskeho parlamentu

Životná úroveň, zamestnanosť, silné rodiny

Robert Schuman, Konrad Adenauer, Alcide de Gasperi a ďalší presadili myšlienku vytvorenia spoločenstva, v ktorom bude zabezpečený voľný pohyb osôb, služieb a tovaru. Spoločenstvo bude chrániť jeho členov a napomáhať ich rozvoju. Sloboda, solidarita a zároveň subsidiarita sú základné princípy, ktorými sa riadi Európska únia. Ľudia, ktorí zakladali toto spoločenstvo, boli rozdielni v národnostiach, myslení, činoch, profesiách. Ale dokázali sa zhodnúť na myšlienke vytvorenia spoločenstva, ktorého úlohou bude ochrana členov, napomáhanie rastu životnej úrovne, zvyšovaniu zamestnanosti a posilňovaniu rodiny ako jej základného prvku.

Európsku úniu založili kresťanskí demokrati!

Sme si vedomí výhod, ale aj obmedzení, ktoré vytvára Európska únia pre každý z 28-mich štátov. Sme ale pokračovateľmi kresťanských demokratov, ktorí myšlienke spoločenstva v európskom priestore verili a preto sa uchádzame o priazeň demokraticky zmyslajúcich občanov Slovenskej republiky, aby sme na pôde

Európskeho parlamentu presadzovali v duchu kresťanskej demokracie „slovenský pohľad“ na správu tak veľkého spoločenstva, akým je Európska únia.

Sme presvedčení, že Európska únia má byť spoločenstvom, ktoré jednotlivým členským krajinám a následne ich ľuďom napomáha k rastu životnej úrovne, zvyšovaniu

zamestnanosti a vytváraniu silných rodín a spoločenstiev.

Životná úroveň

Rast životnej úrovne ide ruka v ruku s hospodárnym nakladaním s prostriedkami štátu, ale aj európskeho spoločenstva. Napriek tomu, že Slovensko je stále pozitívnym poberateľom z prostriedkov Európskej únie (to znamená, že platby Slovenskej republiky do spoločných fondov Európskej únie sú nižšie, ako príspevky, ktoré cez rôzne programy z Európskej únie dostávame), sme presvedčení, že cesta k rastu životnej úrovne ide aj cez konsolidáciu verejných financií a následne cez zodpovedné nakladanie s prostriedkami z Európskej únie. Podporujeme finančný systém solidarity silných so slabšími, ale nie bezhlavo a neúčelovo. Príklady krajín, ktoré požiadali o pomoc priamo Európsku úniu (Írsko) a následne sa skonsolidovali, sú jasným dôkazom toho, že takýto systém podpory (solidarita a zodpovednosť) funguje. Podporujeme ale aj nástroje na kontrolu takejto

finančnej pomoci.

Zodpovedné spravovanie verejných financií a prostriedkov z Európskej únie napomáha k rastu zamestnanosti, ktorá posilňuje a zvyšuje životnú úroveň obyvateľstva.

- Banková únia
 - o Rozumieme tomu, že Európska únia chce predchádzať krachu bánk. Preto sme toho názoru, že by mala riešiť problémy tam, kde vznikajú, teda v krajinách, kde banky príliš riskantne narábajú s peniazmi a teraz majú problémy. Súčasný návrh bankovej únie ide nad rámec potrebných zmien. Slovákom by priniesol viac rizík ako výhod. Ohroziť by nás mohlo napríklad prenesenie kompetencie nášho dohľadu nad bankami na európsku úroveň alebo presun časti peňazí z nášho fondu ochrany vkladov na spoločný. Nemali by sme sa vzdávať toho, čo u nás dobre funguje. My sme totiž už za záchranu našich bánk draho zaplatili a aj vďaka tejto lekcii ich máme teraz zdravé.
- Euroval
 - o Stojíme si za tým, že je dobre mať na lodi záchrané koleso, ktoré sa v prípade potreby hodí topiacemu. Euroval je práve takýto záchraný mechanizmus pre členov EÚ čeliacim

krachu. Nesmie byť ale zneužitý na to, aby si niektoré krajiny žili nad pomery a odsúvali šetrenie či potrebné reformy. Sme len za zodpovedné využívanie eurovalu, nie za jeho zneužívanie. Presadzujeme preto prísny dozor nad reformami v krajinách, ktoré sa dostali do záchraného mechanizmu, aby boli čo najskôr schopné peniaze vrátiť. Namiesto ďalšieho navyšovania eurovalu by sa teda malo skôr zabezpečiť skoré vrátenie peňazí do jeho rozpočtu, aby tie boli ako záchrané kolesá opäť poruke v prípade potreby.

- Zvyšovanie životnej úrovne, znižovanie byrokracie
 - o Európska únia je dnes zoskupením 28-mich štátov s rôznou kultúrou, národnosťami, zvyklosťami, ale aj vnímaním okolia. Preto chápeme, že zosúladiť tento živý organizmus potrebuje aj veľké množstvo nariadení a noriem. Je pravda, že z legislatívy EÚ vyplynuli našim podnikateľom mnohé povinnosti, ktoré ich aj časovo aj finančne zaťažujú a tým ich robia menej konkurencieschopnými. Máme jednotný trh, ktorý sme chceli vytvoriť, preto by sme mali aj život v ňom uľahčovať. Chceme presadzovať znižovanie byrokracie a tým zatriktívňovanie celého trhu

naším podnikom tak, aby podnikanie v zahraničí nebolo strašidlom, ale lákadlom.

Chránime tradičnú rodinu a podporujeme jej všestranný rozvoj. Preto:

- Podporujeme rozvoj viacgeneračného bývania (ŠFRB, ŠF) a štrukturálne fondy EÚ (ŠF). V riešení bytovej otázky najmä pre mladé rodiny je stále čo zlepšovať. Chceme zavádzať modely takejto úspešnej podpory z iných krajín Európskej únie, alebo priamou podporou cez fondy Európskej únie.
- Sme za vyrovnávanie regionálnych rozdielov, ktoré napomáha zvyšovaniu životnej úrovne jednotlivca, rodiny, spoločenstva.
 - o Chceme dohliadať na správnu implementáciu štrukturálnych fondov na roky 2014 – 2020 pre regionálny rozvoj.
 - o Chceme aktívne vstupovať do procesu implementácie prostredníctvom kontrolných mechanizmov Európskeho parlamentu a Európskej komisie.
 - o Chceme sa podieľať na formovaní európskej hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a solidarity na poli Európskeho parlamentu prostredníctvom priamo volených zástupcov.
- Životná úroveň občana je do značnej miery prepojená s vnímaním starostlivosti o neho. Pokiaľ je človek zdravý, je schopný podávať výkon, tvoriť hodnoty, nepotrebuje pomoc. Vnímanie starostlivosti je na prvom mieste vo chvíli ťažkostí, chorôb. Zvyšovanie podpory v zdravotníctve je pre občana kľúčová a pozorne vnímaná otázka v každom období života. Dosiahnutie čo najväčšieho množstva konkrétnych výsledkov v období 2014 – 2019 môže byť odpoveďou na rastúce žiadosti občanov o praktickú pomoc s dôsledkom na zvýšenie potreby a dôveryhodnosti EÚ.
- Dôchodcovia vytvárali podmienky

pre náš svet, náš rast a rozvoj.

Vážime si ich prácu a budeme sa zasadzovať o ich dôstojnú starobu. Uvedomujeme si, že sociálny systém nemusí plne ohodnotiť ich prínos pre spoločnosť. Sme presvedčení, že tak, ako majú rodičia napomáhať svojim deťom v ich rozvoji a raste, tak sú nástroje na to, aby deti participovali na dôstojnej životnej úrovni svojich rodičov na starobnom dôchodku. Preto navrhujeme solidárne spojenie v podobe dávky – Tretí groš

- o Dávka Tretí groš, ktorá je príspevkom ku starobnému dôchodku, alebo predčasnému starobnému dôchodku alebo invalidnému dôchodku rodičom poistenca, ktorý riadne platí odvody do Sociálnej poisťovne.

- Návrhy politík smerujúce k zlepšeniu začlenenia Rómov do majoritnej spoločnosti majú fundamentálny nedostatok. Vychádzajú z predpokladu, že existujú nejaké špecifické problémy Rómov, ktoré treba riešiť. Tu však nejde o problémy Rómov, ale všetkých rodín žijúcich na hranici extrémnej chudoby. Tieto rodiny majú problém s bývaním, zamestnaním a pravidelnou stravou. Majú sťažený prístup ku vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti aj spravodlivosti. Majú problém so spoločenskou akceptáciou. A nakoniec rezignujú na snahu dostať sa vlastnými silami z ťažkej situácie. Ak chceme, aby každý občan Európskej únie mal rovnaký prístup k základným právam, musíme vychádzať z jeho sociálneho statusu, nie etnickej príslušnosti. Takzvané začlenenie Rómov sa dosiahne len vtedy, keď odstránime extrémnu chudobu a jej prejavy. Rómovia sú najväčšou národnostnou menšinou v Európe, bez vlastného štátu. Ťažkosti spolužitia s Rómami prerástli hranice členských štátov a svojou vážnosťou nadobudli celoeurópsky rozmer. KDH chce riešiť tieto problémy nielen v rámci

Slovenska, ale aj na pôde Európskeho parlamentu. Dobré skúsenosti zo Slovenska chceme ponúknuť partnerom v Európe a naopak, využiť efektívne odporúčania partnerov z iných európskych krajín na Slovensku.

- Hlavným cieľom politiky kresťanských demokratov je vytvoriť podmienky pre dôstojný a plnohodnotný život pre každého človeka, bez ohľadu na národnostnú príslušnosť. Preto sa KDH hlási k podpore politiky integrácie Rómov.

Zamestnanosť

- Podporujeme tvorbu európskeho legislatívneho aktu na podporu rozvoja rodinného podnikania.
- Chceme podporovať systémové opatrenia EÚ pre tvorbu udržateľných pracovných miest pre mladých ľudí do 29 rokov a ľudí nad 45 rokov. Podnikatelia, ktorí sa zaviazajú zamestnať a dlhodobo udržať pracovné miesto pre tieto vekové kategórie ľudí, budú môcť využívať špecifické daňové a odvodové výhody sponzorované Európskym sociálnym fondom (ESF).
- Chceme sa podieľať na rozvoji znalostnej ekonomiky prostredníctvom podpory technologického rozvoja a inovácie.
- o Vytváranie regionálnych technologických centier pre rozvoj inovatívnych projektov s podporou štrukturálnych fondov EÚ (ŠF).
- o Vytváranie regionálnych fondov rizikového kapitálu s podporou štrukturálnych fondov EÚ (ŠF) a Európskeho investičného fondu (EIF).
- o Zvyšovanie konkurencieschopnosti inovatívnych malých a stredných regionálnych podnikov.
- Pri podpore veľkých investorov budeme presadzovať spravodlivé systémové riešenia, ktoré nedeformujú trh a nediskriminujú malých a stredných podnikateľov. Uvedomujeme si, že veľký

zamestnávateľ znamená prácu pre živiteľov mnohých rodín. Daňové a iné finančné stimuly musia znamenať dlhodobú udržateľnosť pracovných miest a rozvoj málo rozvinutých regiónov. Zároveň nesmú byť poskytované na úkor malých podnikateľov a živnostníkov. V Európskom parlamente budeme presadzovať poskytovanie finančnej podpory a stimulov prostredníctvom tzv. revolvingových finančných schém, ktoré znamenajú dlhodobý prístup podnikateľov k návratným finančným zdrojom.

- Nedele ako deň regenerácie
- o Zasadzujeme sa za zamestnancov veľkých firiem, ktorí pracujú v náročných podmienkach. Uvedomujeme si, že veľký investor im dáva prácu, ale zároveň práca zamestnanca vytvára jeho zisk. Dlhodobo poukazujeme na nedeľu ako deň regenerácie. Z podstaty kresťanstva vychádza nedeľa ako deň Pánov. Ale naša doba potvrdzuje tento zákon nielen ako zákon pre kresťanov viac, ako kedykoľvek predtým. Človek potrebuje deň, kedy si môže odpočinúť, regenerovať po namáhavom týždni. Myseľ človeka potrebuje taktiež čas na upokojenie a regeneráciu. Toto všetko môže nedeľa pre všetkých zabezpečiť. Preto naďalej podporujeme aktivity na pôde Európskeho parlamentu pre definovanie „nedele pre všetkých“
- Podporujeme rozvoj rodinného podnikania a zamestnanosti. Chceme silnú rodinu, ktorá bude ekonomicky nezávislá od „istôt“ akýchkoľvek vlád. Preto chceme na pôde Európskeho parlamentu spolupracovať na legislatíve, ktorá bude povzbudzovať členské krajiny ku konkrétnej podpore rodinného podnikania. Rodinné podnikanie je po stáročia tradičným spôsobom podnikania a:
 - o vytvára lepšie podmienky pre zabezpečenie nezávislého živobytia rodín,
 - o napomáha k udržiavaniu

- a upevňovaní rodinných väzieb a súdržnosti jednotlivých členov rodín,
- o napomáha vytvárať predpoklady pre zamestnanie členov i nečlenov rodiny a odbremeňovať štát od sociálnych výdavkov,
- o vytvára lepšie podmienky pre rozvoj zaostávajúcich regiónov a vidieka,
- o vytvára lepšie predpoklady pre rozvoj etiky a morálky v podnikaní.
- Cestovný ruch
- o Slovensko je ešte stále málo objavenou krajinou pre cestovateľov a zahraničných turistov. Aktívny cestovný ruch prispieva k rastu zamestnanosti a zvyšovaniu životnej úrovne. 10 % – 15 % HDP vo svete je tvorených cestovným ruchom. To znamená, že každé 10-te pracovné miesto je vytvárané v oblasti cestovného ruchu. Nie je to len o ubytovaní a stravovaní. Je to o prezentovaní slovenskej kultúry iným národom, a spätne o výmene skúseností a názorov. V období 2014 – 2020 je vyčlenených na rozvoj vidieka a iné výdavky z Európskej únie 1,5 + 1,0 mld. eur. Sú to prostriedky, ktoré chceme rozumne využiť aj na propagáciu cestovného ruchu a prezentovanie Slovenska.
- o Podporujeme vytvorenie Karpatskej makroregionálnej stratégie za účelom regionálneho rozvoja územia, zlepšenia strategického plánovania dopravy, infraštruktúry, turistiky a trvaloudržateľného rozvoja.

Silná rodina

Silnú rodinu nevnímame ako úzky pohľad na ocka, mamku a detičky. Silnú rodinu vnímame komplexne.

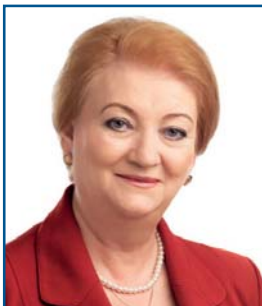
- Definovanie rodiny odvodzujeme od definície manželstva, ktoré vnímame ako jedinečný zväzok jedného muža a jednej ženy. Vo väčšine rodín k manželom prirodzene pribúdajú časom aj deti ako dôkaz a ďalšie naplnenie ich lásky.
- Budeme aj naďalej presadzovať definovanie inštitútu manželstva ako zväzku jedného muža a jednej ženy.

- Budeme aj naďalej presadzovať na pôde Európskeho parlamentu rodinu ako základný, stabilný prvok každej spoločnosti.
- Budeme aj naďalej presadzovať ochranu života od počatia až po prirodzenú smrť.
- Budeme aj naďalej obraňovať právo človeka na dôstojný život a dôstojný odchod zo sveta. Sme zásadne proti akýmkoľvek umelým prerušeniam života či už na začiatku života, alebo na jeho sklonku v podobe eutanázie. Dôstojnosť človeka musí byť akceptovaná aj v jeho najnáročnejších fázach života. Sme presvedčení, že súčasná medicína má dostatočné poznatky na to, aby trpiacemu človeku napomáhala v znižovaní utrpenia a bolesti.
- Budeme presadzovať zásadné opatrenia na zvýšenie pôrodnosti, predovšetkým v prostredí tradičných európskych národov.
- o Zmeny v demografickom vývoji považujeme za kľúčovú výzvu pre celú Európsku úniu. Jednak sa znižuje pôrodnosť a jednak rastie priemerná dĺžka života. To má ďalekosiahle dôsledky na pracovný trh a na sociálne a zdravotné systémy členských štátov.
- Z pohľadu spoločenského uplatnenia je potrebné, aby spoločnosť vytvárala pre rodiny také podmienky, aby bolo dosiahnuteľné vzdelanie aj pre členov viacdenných rodín. Je potrebné na pôde Európskeho parlamentu naďalej participovať na programoch, ktoré podporujú študijné a výmenné pobyty v štátoch Európskej únie.
- Podporujeme bezplatné školstvo do úrovne povinnej školskej dochádzky ako jedno z práv obyvateľov Európskej únie.
- Podporujeme mobilitu mladých, ktorí chcú študovať na zahraničných univerzitách Európskej únie. Uvedomujeme si, že je potrebné podporiť rodiny, ktoré takto podporujú vedomostný rast občanov Slovenskej republiky. Preto sme za:

- o Daňový bonus – Prvý groš, ktorý pomáha rodičom zabezpečovať svojim nezaopatreným deťom, aby po ukončení povinnej školskej dochádzky študovali na stredných a vysokých školách doma, alebo v zahraničí. O sumu bonusu – Prvý groš sa znižuje daň z príjmu rodičov, ktorí sa starajú o nezaopatrené deti, študujúce na stredných školách a vysokých školách.
- Ekonomicky vnímame silnú rodinu len vtedy, pokiaľ sú pre ňu zabezpečené dostatočné nástroje zo strany EÚ, štátu a inštitúcií tak, aby sa rodina naozaj mohla stať silnou. Je potrebné vytvárať ekonomické modely pre rodiny tak, aby napomáhali jej rozvoju.

Ochrana ľudských práv a náboženská sloboda

1. Sloboda prejavu, myslenia, svedomia a vierovyznania je zakotvená v článku 9 Európskeho dohovoru o ľudských právach.
2. V uznesení Európskeho parlamentu o práve na slobodu prejavu a rešpektovanie vierovyznania (15. 2. 2006) sa v bode B. hovorí o slobode vierovyznania ako o práve, ktoré je základom rozvoja demokracií.
3. Budeme sa naďalej zasaďovať, aby Európska únia presadzovala ľudské práva aj za hranicami Európy. Veríme, že ľudské práva a ich ochrana nie sú limitované hranicou Európskej únie.
4. Obzvlášť citlivá je ochrana náboženskej slobody. Európska únia by mala ochrane náboženskej slobody a slobody vierovyznania ako i ochrane kresťanských menšín po celom svete venovať záujem a aktívne vystupovať proti ich porušovaniu.
5. Potláčanie týchto slobôd v krajinách, ktoré nie sú členmi Európskej únie je obzvlášť citlivé pre naše spoločenstvo, pretože základy Európskej únie položili kresťanskí demokrati.

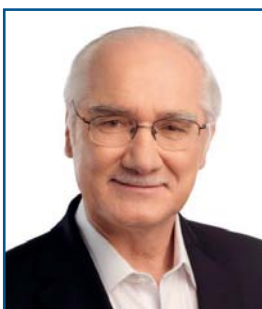
1 Anna ZÁBORSKÁ

MUDr., poslankyňa EP,
65 r., Bojnice

Silná rodina, lepšia Európa:

- | rozvoj rodinného podnikania a zamestnanosti
- | systémové opatrenia pre tvorbu udržateľných pracovných miest pre mladých
- | podpora znalostnej ekonomiky, technologického rozvoja a inovácií
- | regionálne technologické centrá pre rozvoj inovatívnych projektov
- | zvyšovanie konkurencieschopnosti inovatívnych malých a stredných regionálnych podnikov
- | spravodlivá podpora investorov, aj malých a stredných podnikateľov
- | nedeľa ako deň oddychu pre všetkých

Celý program KDH nájdete na www.silnarodina.sk

2 Miroslav MIKOLÁŠIK

MUDr., poslanec EP,
61 r., Dolný Kubín

3 Ján HUDACKÝ

Ing., poslanec NR SR,
55 r., Prešov

4 Andrej KLAPICA

Dr., ekonóm,
36 r., Piešťany

5 Martin DILONG

JUDr., právnik,
40 r., Chorvátsky Grob

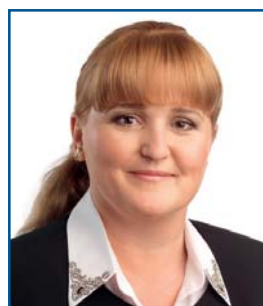
6 Radovan GONDŽÚR

Mgr., právnik,
28 r., Prešov

7 Peter SOLÁR

doc. RNDr. PhD, VŠ učiteľ,
43 r., Košice

8 Lýdia PILKOVÁ

Mgr., špec. pedagogička,
43 r., Golianovo

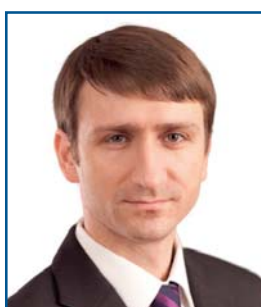
9 Mária KALAVSKÁ

Mgr., učiteľka,
33 r., Studenec

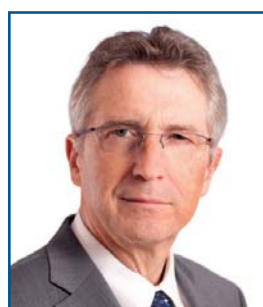
10 Karol PASTOR

doc. RNDr. CSc, VŠ učiteľ,
63 r., Bratislava

11 Martin NOVODOMEČ

Mgr. Ing., ekonóm,
32 r., Kremnica

12 Ivan ŠIMKO

Ing. JUDr., právnik,
59 r., Bratislava

13 Ľuboš FELLNER

MUDr., riaditeľ CK BUBO,
45 r., Bratislava

Predstavujeme kandidátov

Anna Záborská: Rodina ako riešenie

Spoločenstvo ako komunita sa za posledných dvadsať rokov zmenilo na neosobnú „spoločnosť“, akýsi abstraktný „štát“, ktorého hlavným účelom je zabezpečiť, aby JA ako jednotlivec som bola šťastná, aby JA som sa mala dobre. Medzigeneračná solidarita sa stala prázdny slovom. Aká generácia to má byť solidárna, keď neustále sponchybujeme rodinu? A s kým, keď deti už po troch mesiacoch od pôrodu dáme na starosť cudzím ľuďom a matky nútime, aby sa vrátili naspäť do zamestnania na plný úväzok?

Slovenské Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny znižuje nezamestnanosť mladých ľudí do 29 rokov tak, že na nové pracovné miesto dáva firmám príspevok vo výške približne 430 € po dobu jedného roka, pokiaľ toto pracovné miesto udržia rok a pol. Prečo aspoň časť tohto príspevku nemôžu dostať starí rodičia, ktorých láskavá starostlivosť o vnučky a vnukov je pre mnohé mladé rodiny jedinou záchranou v prvých rokoch manželstva? Pretože štát si ešte aj zametanie ulíc cení

viac, než výchovu a starostlivosť o deti v prvých rokoch života.

Je najvyšší čas, aby štát – a tým myslím rovnako Slovensko, ako EÚ – začal venovať viac pozornosti rodinám. To znamená uznať spoločenský aj ekonomický prínos práce žien a starých rodičov, ktorí vychovávajú najmladšiu generáciu a starajú sa aj o tých členov rodiny, ktorí túto starostlivosť potrebujú. Pretože keby sa spýtali mňa alebo vás, takto si predstavujeme naozaj aktívnu jeseň života. Chceme byť s našimi najmenšími a poskytnúť im to najlepšie – lásku a výchovu vo vlastnej rodine.

Je veľké množstvo politických nástrojov na zlepšenie podmienok pre rodiny: daňová pomoc, spružnenie pracovného času a prijatie ustanovení s cieľom podporiť rodičov, aby mali viac priestoru zaujímať sa o život svojich detí.

Je najvyšší čas, aby sa štát opäť stal spoločenstvom. To znamená začať venovať viac pozornosti rodinám. Uznať spoločenský aj ekonomický prínos práce žien a starých rodičov. Pretože skutočne aktívna jeseň života, to nie je zvyšovanie veku odchodu do dôchodku, ale možnosť starých rodičov byť so svojimi

vnúčatami a poskytnúť im to najlepšie – lásku a výchovu vo vlastnej rodine.

Anna Záborská

Predstavujeme kandidátov

Miroslav Mikolášik:

Problém dôstojnej staroby vyrieši len viac detí v rodinách

Ak sa dnes priemerný slovenský dôchodca dotýka hranice chudoby, hoci ešte stále na neho robia piati ľudia v produktívnom veku, perspektíva budúcich dôchodcov po tom, čo klesajúca pôrodnosť smeruje k pomeru jeden na jedného, sa zdá byť katastrofálna. Ide pritom o problém celej Európy.

Ak dokázala EÚ bojovať spoločne proti ekonomickej kríze, je podľa europoslanca Miroslava Mikolášika šanca, že zabojuje aj proti demografickej?

M. Mikolášik: Aj keď sa na prvý pohľad zdá, že ide o problém ekonomický, znova nás len vracia k problému podpory a ochrany rodiny. Je veľmi dôležité, aby v Európskom parlamente mala v novom volebnom období čo najviac zástancov ochrana života, rodiny a tradičných hodnôt.

Tie hovoriť v súvislosti zo starobou o vracaní rodičom a požíčianí deťom. Ak nám dnes nemá kto vracať, znamená to, že v minulosti sme dost nepožičiavali?

M. Mikolášik: Predovšetkým treba povedať, že súčasný systém sociálneho poistenia nevychádza z múdreho princípu troch grošov. Pravda je taká, že zavedením štátom vyplácaných dôchodkov bol tento princíp zodpovednosti v rodine prerušený. Štátny sociálny kôš, do ktorého všetci prispievajú a štát rozhoduje, koľko komu dá, vôbec nezohľadňuje, koľko dnešný dôchodca investoval počas produktívneho života do budúcnosti cez svoje deti. Tie tak teraz cez odvody nevracajú podľa zásluh jemu, ale rovnostársky aj množstvu dobrovoľne bezdetných, ktorí v minulosti obrazne povedané „nikomu nič nepožičiavali.“ Cesta k zlepšeniu situácie dôchodcov dnes a v blízkej budúcnosti

rozhodne nevedie cez ešte väčšie odvodové zaťaženie pracujúcich mladých ľudí. Už dnes totiž prieskumy ukazujú, že kvôli zlej finančnej situácii majú menej detí, ako by chceli. Čo je presný opak toho, čo Európa potrebuje – problém dôstojnej staroby vyrieši len viac detí v rodinách.

Čo to znamená konkrétne?

M. Mikolášik: Odborníci vypočítali, že SR na to, aby sa zachoval súčasný pomer pracujúcich voči dôchodcom, potrebuje dosiahnuť pôrodnosť najmenej 1,8 dieťaťa na ženu a zároveň prijať najbližšie polstoročie každý rok o desaťtisíc viac imigrantov ako odíde Slovákov do zahraničia. Pripomínam, že dnes na jednu ženu na Slovensku pripadá 1,34 dieťaťa.

Dá sa to dosiahnuť?

Čo preto chcete urobiť?

M. Mikolášik: Určite musíme hovoriť o zlepšení ekonomických podmienok. Budúcnosť Európy, tak ako budúcnosť Slovenska je totiž súčtom ekonomicky silnej rodiny, ktorá má dôstojné životné podmienky na to, aby sa mohla tešiť z každého daru života a všestrannej podpory spoločnosti pri starostlivosti o potomstvo, za ktorú chcem bojovať, tak ako doteraz.

Bude finančná podpora stačiť?

M. Mikolášik: Určite nie. Spomínam si na vetu istého nemeckého maturanta, ktorý vyčítal generácii rodičov, že im neukázali

žiadnu cestu, ktorá by mala zmysel. Dôsledkom toho je dnes aj to, že viac ako 40 percent vysokoškolsky vzdelaných ľudí v Nemecku nemá deti. A rozhodne nie z finančných dôvodov. Svojho času blízky Leninov spolupracovník Lev Trockij vyhlásil, že rodinu nemožno zrušiť, preto ju treba nahradiť, a podľa tejto jeho rady postupuje každá protirodinná ideológia dodnes. Bohužiaľ aj v EÚ, ktorá síce priznáva demografickú krízu, no odmieta pripustiť, že je to dôsledok oslabovania rodiny, na ktorom sa sama iniciatívami typu Estrella či Lunacek podieľa. Veľmi trefne to pomenoval predseda Pápežskej rady pre rodinu Mons. Vincenzo Paglia, ktorý hovorí. „Akoby sa Európa, ktorá stame, rozhodla, že už nebude mať budúcnosť; akoby sa Európa, ktorá nepomáha rodine, rozhodla ukončiť toto všetko dnešnou generáciou. Potrebuje dodať odvahy.“ Podpisujem to všetkými desiatimi.

Predstavujeme kandidátov

Ján Hudacký: Podpora medzigeneračnej solidarity

Vážení priatelia, dovoľte mi prihovoriť sa vám pred nadchádzajúcimi voľbami do Európskeho parlamentu. Aj keď sa môže zdať, že tieto voľby nie sú vôbec dôležité, nakoľko hlavne v médiách nie sú témou tak, ako napríklad pred pár mesiacmi prezidentské voľby. Je však potrebné uvedomiť si, že to, ako bude Európa a Európska únia vyzerat', je hlavne v našich rukách a záleží len na nás, kto bude Slovensko v Európskej únii zastupovať a tak ju ovplyvňovať.

cestou ideologickou, alebo ekonomickou. Či sa vydá liberálnou cestou oslabovania rodiny a kresťanských hodnôt, alebo cestou kresťanských demokratov so zameraním na zvyšovanie životnej úrovne, dôstojný život a zachovanie tradičných hodnôt. A toto rozhodnutie sa bytostne dotkne nás všetkých a najmä našich detí. Je teda len na nás, či

prispějeme k tomu, aby išlo Slovensko a Európska únia správnu cestou. Preto musíme ísť my, kresťania, voliť!

Som presvedčený, že naša vlasť bude silná vtedy, keď v nej budú silné rodiny. Bude silná, keď budú otcovia rodín pracovať na Slovensku, nie v zahraničí. Bude silná, keď naše deti nebudú v školách ohrozované radikálnou rodovou ideológiou a bude silná, keď budeme schopní sa postarať dôstojne o našich starých rodičov.

Ako otec a manžel som za tradičné a trvalé hodnoty: presadzujem ochranu života od počatia až po prirodzenú smrť. Podporujem prirodzenú rodinu a jej všestranný rozvoj. Uznávam

manželstvo ako zväzok medzi jedným mužom a jednou ženou. Chcem podporovať viacgeneračné bývanie, ktoré môže významnou mierou pomôcť mladým manželom solidarizovať sa so svojimi starými rodičmi a svojimi deťmi. Takisto je mojím cieľom podpora medzigeneračnej solidarity, kedy by mohli pracujúce deti odvádzať časť svojich odvodov na dôchodok svojich rodičov. Dôchodok starých rodičov by tak mohol byť vyšší o niekoľko desiatok eur mesačne, pretože by závisel od počtu pracujúcich detí a od ich príjmu.

Preto ponúkam svoju víziu Európskej únie, ktorá bude založená na solidarite medzi členmi našich rodín, ktoré budú zdravým základom pre jej ďalší rozvoj. Prosím, podporte tradičnú rodinu v týchto voľbách, podporte KDH.

*S úctou
Ján Hudacký*

V týchto voľbách sa totiž občanom ponúkajú dve rozdielne cesty. Prvou je cesta, ktorú poznali obyvatelia západnej Európy (Nemecko, Francúzsko a iné) v časoch, keď u nás vládol socializmus. V tom čase bola na Západe slušná životná úroveň, zamestnanosť a silné rodiny. Základy takejto EÚ položili práve európski kresťanskí demokrati. My, kresťanskí demokrati, ponúkame túto cestu opäť. Je potrebné si uvedomiť, že druhá cesta je nebezpečná. Je to cesta reprezentujúca sily, ktoré oslabujú rodinu a kresťanské hodnoty. Sily, ktoré nám vnucujú manželstvá osôb rovnakého pohlavia, ich adopcie detí a ďalšie radikálne ideologické koncepty. O pár dní tak budeme rozhodovať, ktorou cestou sa Európska únia vydá...

Predstavujeme kandidátov

Andrej Klapica: Podporiť aktivity staršej generácie

Narodil sa v roku 1977 v Trnave. Je ženatý, má tri deti. Vyštudoval Vysokú školu ekonomickú v Bratislave a fakultu ekonomiky na Bolonskej univerzite v Taliansku, kde obhájil magisterskú prácu na tému Interný a externý audit. Má za sebou štúdium angličtiny na Franciscan University v rakúskom Gamingu a pracovnú stáž v audítorskej spoločnosti Deloitte Touche Tohmatsu v Boloni ako asistent pri vykonávaní auditu v akciových spoločnostiach. Tejto problematike sa pracovne venuje ako riaditeľ spoločnosti EuroKomp, zameranej na účtovné a právne služby pre zahraničné podniky, pôsobiace na Slovensku.

Andrej Klapica je podpredsedom taliansko-slovenského družstva UNITAS, ktoré zorganizovalo niekoľko spoločných kultúrnych aktivít. Je tiež predsedom neziskovej organizácie Progresit; koordinátorom medzinárodných projektov, zodpovedným za ich implementáciu na Slovensku. Združenie má vzájomnú spoluprácu s inštitúciami z dvadsiatich krajín EÚ. Je aktívny v Kresťanskodemokratickom hnutí jednak vo svojom bydlisku v Piešťanoch a ako člen okresného predsedníctva, ale aj v medzinárodnej oblasti.

O jeho vzťahu k staršej generácii najlepšie hovorí úryvok z jeho blogu na túto tému:

Kluby pre seniorov

Ak môže byť dnes Slovensko členom Európskej Únie, tak je to preto, že na našom vstupe sa podieľala generácia dnešných seniorov, ktorá pred tridsiatimi, štyridsiatimi rokmi poctivo pracovala a čestne žila, napriek režimu, ktorý vtedy panoval. Dnes sa stále hovorí o podpore mladých, ako ich učiť, vychovávať, ako im zabezpečiť budúcnosť, ale s rovnakou pozornosťou a vážnosťou

musíme podporovať aj seniorov.

Veď oni sú zárukou prežitia našej kultúry. Nemyslieť na nich, je akoby zabúdať na našu slovenskú minulosť. Pomocou nástrojov EÚ môžeme využívať talenty našich starších ľudí, ich vedomosti a skúsenosti.

Napríklad vybudovaním klubov pre seniorov, v ktorých by seniori tvorili, diskutovali, radili sa a zároveň by radili iným. Kto by chcel, mohol by štrikovať, frézovať, maľovať. V týchto kluboch by sa mohli zapisovať a filmovať spomienky a myšlienky seniorov.

Človek, ktorý má 70 rokov môže byť aktívny, plný energie, môže učiť naše deti ako sa pracuje s technickými nástrojmi, ako sa štrikuje, alebo napríklad pečie štrúdlá. A to, čo bude vytvorené v týchto kluboch, sa môže vystavovať v našich školách! Vtedy si uvedomíme, aké je to pekné, akí užitoční sú pre nás seniori.

Tieto kluby by mohli byť aj poradenskými centrami, seniori by tam mali dostať právne, zdravotnícke, ekonomické informácie. Mohli by tam robiť dvaja – traja zamestnanci, odborníci, ktorí budú napojení na európske fondy.

Spoločnosť si musí znovu uvedomiť dôležitosť seniorov a bude potrebovať predĺžiť ich vek, aby mohli dlhšie pomáhať s výchovou našich detí a mládeže a podporovať zachovanie tradícií a kultúry nášho Slovenska.

Andrej Klapica

Predstavujeme kandidátov

Martin Dilong: Slovo pre seniorov

Dovoľte mi na úvod napísať niekoľko slov o sebe. Pochádzam z Oravy. Narodil som sa v Trstenej a detstvo a veľkú časť mladosti prežil v Habovke. Básnik Rudolf Dilong, ktorý patril k najvýznamnejším predstaviteľom katolíckej moderny, je môj príbuzný. Povoláním som právnik. Mám bohaté skúsenosti z diplomacie, medzinárodných vzťahov a občianskych aktivít.

V roku 2010 som spolupracoval pri petícii za zastavenie výstavby megakasína v Bratislave a v roku 2013 patril k organizátorom podpisovej akcie za zachovanie sviatku Sedembolestnej Panny Márie, Patrónky Slovenska, ako dňa pracovného pokoja. V oboch prípadoch sa podarilo získať viac ako 125 tisíc podpisov občanov.

Teraz kandidujem do Európskeho parlamentu s poradovým číslom 5 na kandidátke KDĽH. Ako svoje priority pri týchto voľbách mám najmä tieto témy:

Podpora zamestnanosti. Chcem podporovať konkrétne legislatívne predpisy EÚ, ktoré môžu pozitívne pôsobiť na tvorbu pracovných miest. Vyvinúť aj osobné

iniciatívy, aby sa ľuďom, osobitne na Slovensku, darilo viac pri zamestnávaní sa v dôstojných pracovných podmienkach. Je potrebné zníženie odvodov najmä pre ľudí s nízkymi príjmami. Nevyhnutnosťou je zlepšenie vzdelávacieho systému, aby školy nevychovali mladých nezamestnaných.

Rast a stabilita životnej úrovne. Za veľmi dôležité považujem sociálne práva: právo na vzdelanie, právo na sociálne zabezpečenie, spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky, právo na odpočinok, právo účasti na kultúrnom živote spoločnosti a ďalšie. V Európe, ale aj na Slovensku rastú sociálne rozdiely. Je potrebné zlepšovať podnikateľské prostredie, osobitne pomáhať malým a stredným zamestnávateľom. Budem sa zasadzovať za zlepšenie vymožitelnosti práva.

Ochrana a podpora rodiny. Manželstvo považujem za najlepšie prirodzené prostredie pre zdravý vývoj, výchovu detí a budúcnosť krajiny. Je potrebné, aby sociálna a ekonomická politika tak na úrovni EÚ ako aj na Slovensku viac podporovala rodinu a pomáhala jej jednotlivým členom k celkovému rozvoju. Budem presadzovať pomoc pre rodičov, osobitne pre matky, vytváranie podmienok pre dostupné bývanie a právnu ochranu manželstva ako zväzku muža a ženy.

Môj vzťah k seniorom

Blízki sú mi aj chorí a starší ľudia. Ku koncu môjho gymnaziálneho štúdia a počas vysokoškolského štúdia som bol laickým rozdávatelom svätého prijímania. V mojej rodnej obci Habovke som často navštevoval chorých a starých ľudí. Návštevy mali zvyčajne takýto priebeh: Po úvodnom pozdrave nasledovala modlitba a prijatie Eucharistie chorým. Potom rozhovor na rôzne témy, zvyčajne to, čo zaujímalo ich, ale niekedy som tému navrhol ja. Dodnes mám mnohých z nich pred očami. Vždy ma neskutočne hrialo na srdci, keď som odchádzal z návštevy starčeka či stareny, ale niekedy aj mladšieho človeka, ktorého trápila ťažká choroba. Videl a prežil som, že na konci života veci často vyzerajú inak, ako keď je človek pri plnej sile.

Slovo k voľbám. Toto sú veľmi dôležité voľby v dejinách Slovenska. Rozhoduje sa v nich, ktorou cestou sa Európska únia vydá. Európski liberáli presadzujú cestu oslabovania rodiny a kresťanských hodnôt. KDĽH ponúka víziu silnej rodiny s piliermi: životná úroveň, zamestnanosť a kresťanské hodnoty.

*Voľte silnú rodinu! 24. mája 2014 voľte KDĽH.
Ďakujem Vám.
Martin Dilong*

Predstavujeme kandidátov

Radovan Gondžúr:

Akí sú mladí dnes, taká bude spoločnosť zajtra

Som Prešovčan, mám 28 rokov a som vyštudovaný právnik. Aktuálne zastávam funkciu poslanca Mestského zastupiteľstva v Prešove a generálneho sekretára KDMS. Dobrovoľníckej práci s mládežou sa venujem už vyše 12 rokov. Pôsobil som nielen na Slovensku, ale aj v Taliansku a v Mexiku.

Počas týchto rokov práce som si uvedomil, aké je dôležité vziať mladých do spoločenstva a získavať skúsenosti od starších, aby sme tak aj my mladí niesli podiel spoluzodpovednosti za svet, v akom chceme všetci spoločne žiť. Preto je však nutné načúvať hlasu mladého človeka a rozumieť mu. Aj dnes

potrebujeme Európu, ktorá vníma potreby ľudí a ktorá je človeku nablízku. Potrebujeme Európu, ktorá rodinu chráni a napomáha jej dobru. Lebo rodina je tým najzákladnejším spoločenstvom, kde sa formuje charakter mladého človeka. A akí sú mladí dnes, taká bude spoločnosť zajtra.

Radovan Gondžúr

„Chcem dobrú prácu pre môjho ocka“

Deti voliť nemôžu. **VY ÁNO!**

Tieto voľby do Európskeho parlamentu sú jedny z najdôležitejších volieb v dejinách Slovenska. Rozhodne sa v nich, ktorou cestou sa Európska únia vydá. Liberáli ponúkajú cestu oslabovania rodiny a potlačania kresťanských hodnôt. KDH ponúka osvedčenú cestu silnej rodiny. Jej piliermi sú životná úroveň, zamestnanosť a kresťanské hodnoty. Toto rozhodnutie sa bytostne dotkne každého jedného z nás. **PODPORTE VÍZIU SILNEJ RODINY! 24. MÁJA VOĽTE KDH.**

| ŽIVOTNÁ ÚROVEŇ
| ZAMESTNANOSŤ
| KRESŤANSKÉ HODNOTY

 KDH | 2

 EUROVOĽBY 2014

SILNÁ RODINA - LEPŠIA EURÓPA

Združenie kresťanských seniorov opäť pripravuje púť

Národná svätynia v Šaštíne jubiluje

Tento rok si pripomíname dve významné okrúhle výročia, týkajúce sa našej národnej svätyni v Šaštíne. Je to 450 rokov od začiatku uctievania Sedembolestnej Panny Márie na tomto pútnickom mieste (1564) a 50 rokov od udelenia titulu „basilica minor“, ktorý jej udelil pápež Pavol VI. 23. 11. 1964.

Uctievanie Bohorodičky sa viaže k udalosti, kedy sa na prosby Angely Bakičovej, manželky grófa Imricha Czobora, k Sedembolestnej Panne Márii, upravili ich rodinné vzťahy. Nezhody vyvrcholili až do tej miery, že manžel ju v poli vyhodil z koča a ona išla peši domov a prosila o pomoc Sedembolestnú Panu Máriu. Ukázalo sa, že modlitba bola vyslyšaná a manželia sa potom už dobre znášali,

čo obidvaja pripisovali Matke Božej.

Socha ako vd'aka

Potom splnili aj sľub, ktorý dala manželka Panne Márii, že ak sa manžel zmení k dobrému, dá urobiť sochu Sedembolestnej Panne Márii. Po obrátení s tým súhlasil aj manžel a dali vyhotoviť sošku Sedembolestnej Panny Márie ako drží v lone mŕtve telo Ježiša Krista. Tvár Panny Márie

vyjadruje spoluúčasť na jeho umučení. Sošku umiestnili na stípe na tom mieste, kde sa stala nepríjemná udalosť vyhodenia z koča. Postupne sa úcta k mariánskej soške rozšírila a putovali k nej čoraz väčšie zástupy veriacich, preto tam dali Czoborovci postaviť trojbokú kaplnku a do nej slávnostne umiestnili sošku.

Počas tureckých vojen sošku uschovali v kaplnke v kaštieli Czoborovcov. Po skončení tureckého nebezpečenstva koncom 17. storočia premiestnili sošku na pôvodné miesto a opäť sa tam konali púte nielen z blízkeho a ďalekého okolia, ale aj z Rakúska, Moravy a Čiech.

Nová etapa nastala príchodom rehole pavlínov v roku 1733, ktorí prevzali starostlivosť aj o kaplnku s milostivou soškou. Po dohovore s ostrihomským arcibiskupom a miestnym zemepánom začali v roku 1736 so stavbou nového kostola. V roku 1764, teda na dvojté výročie vzniku milostivej sošky, bola táto slávnostne prenesená do novopostaveného chrámu a umiestnená na hlavnom oltári za účasti veľkého počtu kňazov a veriacich (viac ako sto tisíc) a tiež cisárkovej Márie Terézie s manželom Františkom Štefanom Lotrinským.

Basilica minor

Šaštínsky chrám sa stal jedným z najväčších v strednej Európe.

Projekty a realizáciu stavby ako aj výzdobu interiéru robili najlepší cisárski architekti a umelci. Klenby presbytéria, lode aj bočné kaplnky sú vyzdobené freskami zo života Panny Márie. Po posviacke chrámu (12. 8. 1762) sa ešte dokončievala stavba kláštora a celá stavba bola ukončená po štyridsiatich rokoch. Putovali tam veriaci nielen zo Slovenska ale aj z okolitých krajín.

Po zrušení kláštorov cisárom Jozefom II. v roku 1786 sa pútnická aktivita trochu utlmila. Na trojsté výročie prvého zázraku v roku 1864, kedy sa aj dostavali veže do terajšieho stavu, sa však viera oživila a aktivita púti sa opäť obnovila. Po roku 1924 prišli do Šaštína Saleziáni don Bosca a odvtedy úcta k Sedembolestnej postupne narastala. Dôležitý bol aj rok 1927, kedy pápež Pius XI. dovolil uctievať Sedembolestnú ako patrónku Slovenska.

Po roku 1948 nastalo obdobie prenasledovania Cirkvi, ktoré trvalo až do roku 1989. Ale aj v tomto období počas 2. Vatikánskeho koncilu sa podarilo vybaviť našim dvom biskupom (A. Lazík, E. Nécsey)

u pápeža Pavla VI., že udelil tomuto chrámu titul „basilica minor“, aby sa z tohto miesta ešte viac rozširovala viera a mariánska úcta. V roku 1991

bola bazilika vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku.

Významnou udalosťou bola aj púť pápeža Jána Pavla II. 1. 7. 1995 za účasti pol milióna pútnikov. Vtedy povedal tieto slová: „Dobré je, keď máte vo svojej veľkej slovenskej rodine Matku, ktorej možno dôverovať a zveriť jej všetky bolesti a nádeje.“

Tradícia pre seniorov

Združenie kresťanských seniorov Slovenska už viac ako 10 rokov každý rok organizuje púť k tejto Sedembolestnej Matke, obyčajne na druhý alebo tretí deň po hlavnej púti, ktorá býva 15. septembra. Púte sa zúčastňujú seniori najmä zo západného a stredného Slovenska vo veľkom počte, takže zaplnia celú baziliku. Prichádzajú, aby sa poďakovali za doterajšiu ochranu a prosili o pomoc a ochranu pre seba a svoje rodiny.

Svätú omšu vždy slúži niektorý zo slovenských biskupov a v homílii povzbudí pútnikov, aby sa aj vo vyššom veku utiekali k Matke Božej a prosili nielen za seba, ale aj za svoje deti a vnúčatá, na ktoré v terajšom svete číhajú mnohé nebezpečenstvá. Ako obetné dary odovzdávajú pútnici okrem chleba a vína aj plody zeme z jednotlivých krajov. Obetný sprievod spestrujú aj ľudové kroje, obyčajne pestrý tekovský kroj z Čajkova. Odpoľudnia býva už tradične krížová cesta so špeciálnymi textami pre seniorov. Na púti sa postretávajú starí známi, ale prichádzajú aj noví pútnici, ktorí nadväzujú známosti s členmi iných klubov.

**Tohto roku bude púť
17. septembra.**

Ján Uhnák, Jozef Hudák
foto: Anna Ševčíková

Slovenská púť k Panne Márii chudobných z Banneux

Po stopách sv. Vincenta de Paul

„Prihlásila som sa na pútnický zájazd do Francúzska a Belgicka“, hodila som len tak do príjemnej atmosféry nedeľného popoludnia. Jožkove oči zaiskrili okamžitým záujmom a neskrývanou túžbou. Čítala som v nich: „Aj ja chcem ísť. Vypadnúť zo stereotypu všedných dní. Vezmi ma so sebou. Vezmi!“ „Bude to náročné“, rozmýšľala som nahlas. „Neviem, či to zvládnem.“ „Spolu to zvládneme“, povedal Jožko. O premenách tohto bezdomovca sme už písali v jednom z minulých vydaní Generácií.

Piata farská púť

Bola to piata farská púť Po stopách sv. Vincenta de Paul pri príležitosti 350. jubilea sv. Vincenta de Paul a sv. Lujzy de Marillac a na počesť 10. výročia konsekrácie Kostola sv. Vincenta de Paul v Bratislave-Ružinove, prvá historická púť Po stopách sv. Leonarda, Farská púť k sv. Martinovi, patrónovi Bratislavskej arcidiecézy a Slovenská púť k Panne Márii chudobných z Banneux. Organizoval ju Farský úrad Bratislava-Prievoz, viedol ju Ing. Eduard Kováčik a pútnikov duchovne sprevádzal páter Augustín Slaninka

CM, farár v kostole sv. Vincenta de Paul v Bratislave-Ružinove.

Túto púť na miesta odpočinku významných svätcov si pripomíname v súvislosti s vyhlásením pápežov Jána XXIII. a Jána Pavla II. za svätých a vyhlásením roka 2014 za Rok slávenia a uctievania Sedembolestnej Panny Márie. Belgickí Slováci spolu s ďalšími ľuďmi zo Slovenska požiadali pred niekoľkými rokmi správu pútnického miesta Banneux, aby na volanie Panny Márie chudobných, ktorá pozyva k sebe všetky národy, mohli tam za

ňou prichádzať ako za svojou matkou, ktorá chce utišovať a liečiť bolesti ľudí na celom svete. Nechali preto zhotoviť podľa sochy Piety zo Šaštína reliéf Panny Márie Sedembolestnej vo forme drevorezby s veľkosťou 80 na 100 cm. Reliéf bol umiestnený v tamojšom kostole sv. Františka, slávnostne odhalený a požehnaný otcom arcibiskupom Mons. Alojzom Tkáčom v roku 2010.

Autorom reliéfu je Štefan Dolobáč, rezbár a reštaurátor, rodák z Udavského. Motív reliéfu v spolupráci s katolíckymi historikmi navrhla Margita Behunová Tomková z Udavského. Financovanie a umiestnenie reliéfu zaistil dobrodinec Anton Polák z Roeselare, rodák z Vrbového.

Avšak Banneux bolo iba jedným z viacerých cieľov nášho pútnického zájazdu. Vlastne, bolo to posledné miesto, ktoré sme navštívili na našej poznávacej púti. Banneux bolo dôstojnou bodkou za všetkým tým, čo sme videli dovtedy.

Za štyrmi svätcami

Prvou zastávkou bolo Nevers, kde sme po návšteve Kaplnky sv. Bernadetty, prehliadke kláštora, prechádzke po meste, sv. omši a večeri boli ubytovaní v samotnom kláštore sv. Bernadetty.

S Jožkom sme sa vytešovali zo všetkého, čo sme videli. Neporušené telo sv. Bernadetty nás naplnilo úctou a bázňou.

Po bohatých raňajkách sme zamierili do mesta Tours. Tam sme navštívili Baziliku sv. Martina, kde je tento svätec aj pochovaný. Svätú omšu v nádherných priestoroch baziliky celebroval páter Augustín Slaninka.

Po spoločnom obede sme opäť vyrazili na ďalšiu cestu. Cieľom toho dňa bol Paríž, kde sme sa ubytovali v hoteli Moderne du Temple. Po krátkej prechádzke večerným Parížom, kde ma tak, ako aj v iných mestách, ktoré som v poslednej dobe navštívila, zarazili doslova stovky bezdomovcov, sme zaspali vďační za strechu nad hlavou.

V Paríži sme sa metrom dovezli ku Kaplnke Panny Márie Zázračnej Medaily

na Rue du Bac, kde sme sa zúčastnili sv. omše. Potom sme si pozreli neporušené telo sv. Kataríny Labouré, ktorej sa v kaplnke opakovane zjavovala Panna Mária. V Kostole sv. Vincenta na Rue de Sevres sme sa pomodlili pri neporušenom tele sv. Vincenta de Paul, patróna našej ružinovskej farnosti. Po prehliadke Múzea sv. Vincenta de Paul sme sa naobedovali na romantickom pobreží Seiny. V rámci prechádzky Parížom sme si prezreli Katedrálu Notre Dame, slávny bulvár Champs Elyseé, Víťazný oblúk a Katedrálu sv. Márie Magdalény. Na záver sme dorazili k osobnému prístavu Bateaux mousches – čakala nás plavba loďou po Seine.

Jožko bol uveličený a šťastný, že zvláda nároky bohatého programu púte. Tešil sa priateľskej pozornosti viacerých pútnikov, najviac sa mu však rátała pozornosť pátra Augustína Slaninku.

Ďalšie ráno sme sa s novými silami mohli vydať na cestu do Versailles, do jeho neskutočne nádherných záhrad a palácov. Po návrate sme sa zúčastnili sv. omše v Bazilike Sacré Coeur a prehliadkou Montmartru sme sa rozlúčili s Parížom.

Remeš, Brusel a Banneux

V Remeši, hlavnom meste oblasti Champagne, sme sa zúčastnili sv. omše v Katedrále Notre Dame, v ktorej pokrstil sv. Leonard francúzskeho kráľa Chlodovika. Hneď po omši sme sa vybrali do Bruselu. Za krátky čas, ktorý sme mali na hlavné mesto Belgicka aj Európskej únie vyhradený, sme videli Atomium i Európsky parlament a stihli sme prísť do Banneux na slávnosť posvätenia reliéfu Sedembolestnej Panny Márie.

Oficiálne uznanie ôsmich zjavení Božej Matky pred Marietou Beco sa uskutočnilo prvýkrát v roku 1942, druhýkrát v roku 1947. Toto pútnické miesto sa považuje za tretie najvýznamnejšie po Lurdách a Fatime. Vypočuli sme si históriu ôsmich zjavení, prechádzali sa nádherným parkom. Po svätej omši sme sa s Banneux rozlúčili a vydali na spiatočnú cestu domov. Pútnické miesto Banneux sa medzitým dostalo do povedomia mnohých Slovákov. Ďakujeme iniciátorom a zakladateľom slovenskej pútnickej tradície na tomto mieste.

Text a foto: Anna Ševčíková

Aktívne starnutie

Čajkovskí seniori spájajú príjemné s užitočným

Kvalita života seniorov závisí od rôznych faktorov, s ktorými sa seniori vo svojom veku stretávajú. Napríklad fyzické zdravie, psychické fungovanie, intenzívne prežívanie duchovného a náboženského života, pozitívne prijatie vlastného starnutia...

Niektoré z týchto faktorov človek môže ovplyvniť vlastným úsilím. Preto je dobré, aby sa aj v seniorskom veku človek stále niečím zaoberal. Pekným príkladom prežívania seniorského veku sú stretnutia, ktoré robia členovia Združenia kresťanských seniorov, klub v Čajkove.

Na jednom takomto stretnutí sa zišla väčšina členov klubu. V priestrannej sále kultúrneho domu v Čajkove mali možnosť porozprávať sa, posediť si, prežiť pekné chvíle oddychu a občerstviť sa bohatým pohostením.

Hlavná organizátorka – predsedníčka klubu pani Anna Ištóková spolu s ostatnými členmi výboru pripravili na toto stretnutie pekný program. Nechýbalo milé privítanie členov a hostí, krátke oboznámene s činnosťou klubu, ale i pekná báseň, vhodne vybraná práve pre seniorov. Prítomným sa prihovarila aj starostka Čajkova, pani Emília Nichtová. V hudobnej časti programu spievala spevácka skupina sprevádzaná hrou na harmonike. Postupne sa k nim pridávali aj ostatní.

Hlavným bodom programu bola bohatá tombola. Viac ako 40 cien potešilo mnohých. Zaslúžia si pochvalu všetci, ktorí prispeli cenami do tomboly, a tiež tí, ktorí si zakúpili tombolové lístky. Cieľ bol ušľachtilý – výťažok poslali na misie.

Držíme palce čajkovským seniorom, aby im nechýbalo nadšenie a vytrvalosť v ďalších aktivitách.

*Rozália Palkovičová
členka predsedníctva ZKS*

Viedeň, Frauenkirchen, Sopron

Neúnavný organizátor ciest Združenia kresťanských seniorov Vlado Margolien pripravil na apríl hneď dva hodnotné zájazdy. Prvý z nich bol do Viedne, spojený s návštevou veľkorysého Centrálného cintorína, kde možno nájsť hroby a pamätníky mnohých významných osobností dejín a umenia.

Rozlohou dva a pol milióna metrov štvorcových je po Hamburgu/Ohlsdorfe druhým najväčším cintorínom v Európe a posledným miestom odpočinku 3 miliónov ľudí. Viedenský magistrát sa tu stará o 250 000 hrobov. Sú tu hroby Beethovena, Schuberta, Johanna Straussa otca i syna či Brahmsa. V areáli cintorína vzhľadom na jeho veľkosť premáva autobusová linka, ktorá má na trase 22 zastávok.

Peknou bodkou za návštevou Viedne bol koncert austrálskej skupiny Perth

Modern Choir vo Votívnom kostole.

Druhá cesta mierila do známeho rakúskeho pútnického miesta Frauenkirchen, ktoré sa nachádza v blízkosti známeho Nezdierskeho jazera v spolkovej krajine Burgenland. Naši seniori sa zúčastnili svätej omše v tunajšej bazilike, nasledovala prehliadka baziliky a križovej cesty.

Po prehliadke nás priatelia z rakúskeho Združenia seniorov pozvali na malé občerstvenie. Nebola to prvá vzájomná návšteva a dobré vzťahy budú nepochybne pokračovať. Druhou časťou zájazdu bola návšteva pekného maďarskeho mesta Sopron. V oboch prípadoch boli autobusy plné a niet sporu, že takéto akcie sú a budú medzi členmi ZKS veľmi obľúbené.

MN

Foto: Anna Ševčíková

Film Všetky moje deti

Kvapka vody na horúci kameň

„Všetky moje deti“ je výborný film českého režiséra Ladislava Kaboša, ktorý ponúka návrh riešenia problémov Rómov, s ktorými si nevie rady celá Európa. Vychádza zo skúsenosti farára Mariána Kuffu zo Žakoviec.

Atmosféra filmu vás hneď chytí: zima a sneh, hladné psy zavýjajú, z komínov búd sa valí čierny dym, pália pneumatiky. Chudoba, alkohol, nezamestnanosť, život na podpore, bitky, cigarety, nevzdelanosť, nezodpovednosť. Otec má rád svojich veľa detí, ale sa nevie o ne postarať.

Prelínajú sa príbehy, ťažko by ste ich vymysleli. Družka v 14 rokoch otehotnela, druha odsúdili do väzenia, ale ona to vzala na seba a išla na rok sedieť. Odvtedy má s ním ďalších deväť detí. Láskavé oči matky varia desiatim deťom akési črevá. Keď si na nich pochutnávajú, rozpráva, ako ich má rada, ako sa o nich stará, ukazuje vyžehlenú bielizeň. Z podpory si odkladá, aby mala denne na jedlo, aj pre to najmenšie, ktoré čaká.

Róm konštatuje, že v noci im zmizlo

desať sliepok, iba päť zostalo. Darovaný štrk na murovanie niekto predal, slepá žena po mozgovej príhode sa zamýšľa nad svojim stavom, starký ju láskavo dopĺňa. Z netesnených okien sa dívajú deti, vonku sa leje dážď beznádeje, obyvatelia osady poplašene pobiehajú. Zomrelo dieťa, zavolajú farára, čakajú ho šokovaní rodičia. Včera tu bolo, dnes už nie je a nebude.

Jednej osade sa pomôže, ale na Slovensku je ich veľa. Ak chce farár vybaviť povolenie na stavbu budy pre rodinu s mnohými deťmi, potrebuje k tomu veľa papierov a pol roka čakania. Zhodí teda staré tehly z auta a za tri dni je búda hotová.

Najsilnejším momentom filmu je koncert Rómov pre farára. K modernému tancu sa pridala aj starenka na vozíku, ktorú vedie jej opatrovník. Šibalstvo

má v očiach, aj radosť z „pohybu“. Tancuje aj farár s dievkou vo vysokých podpätkoch.

Film rozpráva o živote a trápeniach Rómov. Zachytený je aj požiar budy so zhorenými ľuďmi a potkany v izbe s deťmi. Muchy lozia po spiacom dieťaťi, väčšie od hladu nervózne hľadajú prsia mamy. Z nečistého potoka sa berie voda na pitie, varenie, umývanie a pranie.

Farár je dobrým hercom a spontánnym rozprávačom. Má autoritu, ľudí pochváli, nikoho nepresvedča, nepreťahuje na vieru, nezatraca. Rozdáva sa, naráža na prekážky aj ohrozenie od hlúpych ľudí. Pozná mentalitu Rómov a vtipne ju komentuje. Ak sú v starých latách klince, Rómovia budú mať prácu. Ak zmizli štyri kladivá, aspoň sa bude pracovať. Keď pri búraní stavby, z ktorej získavajú materiál, zaznie poludňajší zvon, farár spustí „Pod tvoju ochranu sa utiekame“ a ľudia sa modlia s ním, iba niektorí habkajú. Farár nevtieravo hovorí o Bohu, ale nemoralizuje. Pre Boha dosahuje taký ohlas, aký by nedosiahol žiadnymi kázňami. Príklad je viac ako naháňanie do kostola. Slovensko by potrebovalo stovky takých kňazov, rehoľníkov, sestier a dobrovoľníkov. Farár tvrdí, že Boh sa nepomýlil, keď nám poslal toľkých Rómov. Je to pre nás výzva, že misie máme aj doma.

Film je profesionálnou prácou, kamera a strih sú perfektné. Koho nechytí za srdce,

asi ho nemá. Za tri týždne ho videlo vyše 13 tisíc divákov, na lístky sa čaká. Najprv ho premietali nasmelo, teraz ho hrajú všade. Prináša autentické zábery, ktoré sa nedajú nacvičiť. Opisuje sysifovskú prácu farára, ktorá má s pastoráciou duší, podľa dnešných zvyklostí, málo spoločného. Kuffa to ani v Cirkvi nemá ľahké, o tom však nezaznie ani slovo. Jeho metódou je pastorácia láskou – k deťom, rodinám, k neschopným a nezodpovedným rodičom.

Na riešenie rómskej problematiky neúspešne tečú milióny. Tu, bez veľkých projektov EÚ, z ktorých sa polovica stratí cestou, bez mimovládnych organizácií s veľkou réžiou, ktoré všetko vedia, bez sponzorov sa predstavuje fungujúca metóda.

Na začiatku filmu na pozadí panorámy Vysokých Tatier po rovnej ceste vrčí Tatrovka plná tehál a plechov z búračky. Nesie ich tým, ktorý majú domovy horšie „ako pes budú“. Budujú sa domčeky o jednej miestnosti, na každom je veta zo Zdravasu. Na konci sú tieto slová skoro nečitateľné, ale ich obsah zostáva v srdciach. V závere Tatrovka ide do veľkej hmly, v ktorej nič nevidno.

Občas kamera zabešla aj do Žakoviec, v ktorých pred rokmi dal miestny farár Kuffovi metlu, aby s ňou začal pracovať. Odvtedy sa vybudovali domy, ubytovne, kaplnka, vlastné hospodárstvo – kone, kravy, ovce, sliepky, aj tri pštrosy sa motajú po dvore. Obyvatelia Žakoviec sú bývalí bezdomovci, ľudia z detských

domovov, ale aj väznic, prostitútky, zdravotne postihnutí – aj to sú farárovi deti. Isto si v budúcnosti niekto nenechá ujst' urobiť film aj o týchto ľudských osudoch.

Jozef Mikloško

„Chcem rodičov... ocka a mamu“

Deti voliť nemôžu. **VY ÁNO!**

Tieto voľby do Európskeho parlamentu sú jedny z najdôležitejších volieb v dejinách Slovenska. Rozhodne sa v nich, ktorou cestou sa Európska únia vydá. Liberáli ponúkajú cestu oslabovania rodiny a potlačania kresťanských hodnôt. KDH ponúka osvedčenú cestu silnej rodiny. Jej piliermi sú životná úroveň, zamestnanosť a kresťanské hodnoty. Toto rozhodnutie sa bytostne dotkne každého jedného z nás. **PODPORTE VÍZIU SILNEJ RODINY! 24. MÁJA VOĽTE KDH.**

| ŽIVOTNÁ ÚROVEŇ
| ZAMESTNANOSŤ
| KREŠŤANSKÉ HODNOTY

 KDH | 2

 EUROVOĽBY 2014

SILNÁ RODINA - LEPŠIA EURÓPA

Účty pre starších

Banky seniorom vychádzajú v ústrety

Zaujímate sa o osobné financie? Máte peniaze odložené vo vankúši, kredenci alebo na bežnom účte? Pýtali sme sa za vás, aké služby v oblasti účtov poskytujú banky seniorom. Zistili sme, že internetbanking alebo platobné karty nie sú strašiakom.

Pýtajte sa, čo všetko je v cene balíčka

Návšteva pobočky banky za účelom založenia účtu sa väčšinou rovná množstvu informácií o výhodách a službách s nimi spojených. Banky pôsobia v silno konkurenčnom prostredí a preto sa snažia ponúknuť veľa výhod. Vždy je dobré spýtať sa najmä na poplatky. Môže sa totiž stať, že budete platiť aj za služby, ktoré využijete minimálne alebo vôbec. V balíčkoch napríklad býva i cestovné poistenie, čo pre vás, teda majiteľa účtu znamená, že si nemusíte zriaďovať ďalšie podobné poistné produkty. **Zuzana Ďuďáková**, hovorkyňa UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky hovorí, že U konto, ktoré majú teraz v ponuke je celoživotný účet, vhodný aj pre seniorov. Je nastavený ako produkt vhodný pre klientov už od 15 rokov: „U konto je bez mesačného poplatku v prípade splnenia podmienky bezhotovostného kreditného obratu, čo v prípade seniorov znamená nechať si naň poslať dôchodok alebo iné dávky, príjmy v minimálnej výške 400 €. Pri splnení podmienok má klient zdarma napr. i vklady v hotovosti na pobočke, vedenie konta a takisto

všetky výbery z bankomatov všetkých poskytovateľov v SR i zahraničí, platby kartou v SR a zahraničí, dobíjanie kreditu mobilných operátorov cez bankomaty a všetky prijaté platby.“

Stúpajúci počet klientov v kategórií seniorov, resp. poberateľov dávok dôchodkového zabezpečenia zaznamenáva tradičná inštitúcia Slovenská sporiteľňa. „Pre tých, ktorí poberajú starobný, invalidný, výsluhový, vdovský alebo sirotský dôchodok, máme v ponuke zvýhodnený účet SPOROžiro senior len za 1 euro mesačne.

Pri jeho zriadení je potrebné predložiť žiadosť o poukazovaní dávok na účet v banke alebo potvrdenie o priznaní dôchodku. Za jedno euro banka nielenže vedie tento účet, ale aj vydá medzinárodnú elektronickú platobnú kartu VISA Electron. K účtu je možné požiadať o jeho povolené prečerpanie. Úroky sa na účet pripisujú mesačne,“ uvádza hovorca banky Štefan Frimmer.

Nebojte sa moderných nástrojov

„Podľa našich aktuálnych štatistík si seniori vyberajú peniaze z bankomatu v priemere 1,2-krát

za mesiac, pričom platobnú kartu využíva častejšie na bezhotovostné platby v obchodoch. (v priemere 2,3x za mesiac). OnlineBanking využíva takmer každý siedmy senior - majiteľ účtu. Až takmer 40 % majiteľov tohto balíčka si nastavilo trvalý príkaz. Aj to hovorí o tom, že súčasní seniori sa prispôbili inováciám, ktoré bežne ľuďom zľahčujú život,“ spomína Z. Ďuďáková. Š. Frimmer dodáva: „Aj keď internetbanking ešte stále najviac využívajú skôr mladí a stredná generácia, v našej banke máme aj veľa klientov vo vyššom veku. Ide o pohodlnú a výhodnú službu. Klienti s účtom SPOROžiro senior za mesiac zaplatia kartou v priemere 1 až 2 razy a z bankomatu si vyberú peniaze mesačne takmer dvakrát. Prostredníctvom elektronického bankovníctva platia menej ako raz mesačne.“

Nebojte sa preto požiadať deti a vnúčence, aby vám ukázali základné funkcie internetbankingu. Internet je dnes už všade a nemusíte vždy chodiť len na pobočku. Navyše sú tieto služby väčšinou bez poplatku.

Financie pod kontrolou

Dobrý účet je len jeden

Ak už z času na čas potrebujete niečo v banke vybaviť, iste radi uvítate, ak je to jednoduché a zrozumiteľné. Asi nikto nemá chuť študovať komplikované ponuky, v ktorých sa miestami nevyzná a potrebuje veľa času, kým sa v nich aspoň trochu zorientuje. Poštová banka by svojim klientom rada zjednodušila život, a preto sme pripravili účet, v ktorom nájdete všetko, čo potrebujete. S Dobrým účtom sa o svoje peniaze postaráte jednoducho a bez obmedzení.

Prečo si vybrať Dobrý účet od Poštovej banky?

Dobrý účet je balík všetkých najčastejšie využívaných služieb k účtu. Za jednu cenu tak môžete využívať všetko, čo potrebujete na pohodlné spravovanie svojich financií. K dispozícii máte napr. platobnú kartu, neobmedzené množstvo prijatých platieb, trvalých príkazov, inkás, platieb kartou, platieb zadaných elektronicky cez Internet banking, výberov z našich bankomatov a POŠTOMATov.

Navyše už viac nemusíte premýšľať o tom, aký je zostatok na vašom účte. S Dobrým účtom získate aj službu zasielania SMS správ o pohyboch a zostatkoch. Vďaka tomu máte dokonalý prehľad o tom, čo sa na vašom účte deje.

A navyše, iba Poštová banka svojim klientom – seniorom zabezpečuje pohodlné doručenie dôchodku až domov prostredníctvom poštového doručovateľa. Aj túto službu máte v Dobrom účte zahrnutú, stačí o ňu požiadať pri jeho založení.

Dobrý účet je pre seniora dokonca ešte výhodnejší. Všetko, čo obsahuje, získate za jedinečnú cenu iba 2 € mesačne.

Vy platíte a my vás odmeníme!

Dobrý účet je jedinečný aj vďaka zaujímavému benefitnému programu, s ktorým vy platíte a my vás odmeňujeme. Stačí platiť kartou a my vás za túto platbu odmeníme. Z každej platby kartou vám vrátime 0,5 % na váš účet alebo účet vášho blízkeho vedený u nás. Navyše, ak má aj on Dobrý účet, môže využiť rovnakú možnosť a odmenu za platbu kartou dať pripísať vám. Pomôžeme tak vašim blízkym, aby sa o vás mohli postarať. Všetko je to veľmi jednoduché. Stačí povedať, komu chcete prispievať a všetko ostatné už vybavíme my.

Pre tých, ktorí už majú v Poštovej banke zriadený účet, ale mali by záujem o nový Dobrý účet, ponúkame rýchle riešenie. Stačí zájsť do ktorejkoľvek pobočky Poštovej banky alebo na obchodné miesto Slovenskej pošty a my vám zrealizujeme zmenu

účtu jednoducho a bezplatne.

Viac informácií o Dobrom účte vám radi poskytneme na niektorom z viac ako 1 500 obchodných miest na poštách alebo v pobočkách Poštovej banky.

(pti)

Dobrý účet je naozaj dobrý**Využívajte naplno všetko, čo vám Dobrý účet ponúka:**

- ✓ elektronické bankovníctvo pre pohodlný prístup k účtu
- ✓ SMS správy pre dokonalý prehľad o zostatku na účte
- ✓ platobnú kartu
- ✓ neobmedzený počet:
 - ✓ prijatých platieb
 - ✓ prevodných príkazov cez elektronické bankovníctvo
 - ✓ trvalých príkazov a inkás
 - ✓ platieb platobnou kartou u obchodníka
 - ✓ výberov hotovosti z bankomatov Poštovej banky a cez POŠTOMATy na poštách
- ✓ rýchlu rezervu vďaka povolenému prečerpaniu

Podomový predaj a predajné akcie

Dajte si pozor na šmejdov

Jediný televízny dokument rozpútal hnutie. Šmejdi režisérky Silvie Dymákovej poukázali na nekalé praktiky predajcov, ktorí si vytipovali citlivú skupinu – seniorov. Oboznámime vás s praktikami, ktoré nekalí predajcovia používajú.

Film, ktorý varuje

Nechceš umrieť? Tak nakupuj! Upútavka na film Šmejdi na Jednotke RTVS si nebrala servítky. Je chvályhodné, že verejnoprávna televízia si takto 1. októbra pripomenula Medzinárodný deň starších ľudí. A veru film mal riadny ohlas. Dokumentárny film, o ktorého natáčaní sa veľa hovorilo a písalo, spustil doslova hnutie. Hnutie za ochranu práv spotrebiteľov, najmä seniorov. Film splnil účel. Dych vyrážajúce autentické zábery z predvádzacích akcií, sugestívne výpovede zronených seniorov,

tvrdé fakty a komentáre odborníkov nenechali chladnými širokú verejnosť ani legislatívcov.

Nekalé praktiky

Psychológ Robert B. Cialdini v knihe Zbrane vplyvu s podtitulom „Manipulatívne techniky a jak se jim bránit“ hovorí o šiestich princípoch ovplyvňovania. V skratke si ich predstavíme:

Reciprocita – Človek má zakódované pravidlo: „Aký požičaj, taký vráť“. Snažíme sa láskavosť oplácať láskavosťou. Avšak šmejdi

len mažu medové motúzy pod fúzy. Ich „láskavosti“ sú neadekvátne protihodnote, lebo kupujete predražený a nekvalitný tovar.

Závazok a dôslednosť – Je prirodzené, že ak raz dáme slovo, tak sa ho snažíme dodržať. Sme dôslední. No šmejdi využívajú rôzne darčeky, výlety zdarma a iné lichôtky, aby vo vás vyvolali pocit dlhu a nutkanie ho splatiť kúpou výrobkov. Nenechajte sa ovplyvniť zažitým kultúrnym záväzkom dávať, záväzkom prijímať a záväzkom splácať.

Sociálne schválenie – Prečo potrebujú šmejdi plné sály? Lebo tlak okolia a prikyvovanie všetkých naokolo vás majú zmanipulovať. Ak to kupujú iní, tak prečo nie ja? Nedajte sa obalamutiť.

Autorita – perfektne padnúce sako a americký úsmev, profesionálne vyjadrovanie a rôzne slovné novotvary. Majú vo vás vyvolať dojem, že predajca je silná autorita, ktorá si zaslúži dôveru, lebo vie čo ponúka. Často sa odvoláva na rôzne prieskumy a lekárske autority, čo si samozrejme nemôžete hneď overiť a zväčša ide o klamstvo.

Obľúbenosť – Človek má tendenciu veriť ľuďom, ktorí sú pekní, usmievaví, milí a pripisovať im vlastnosti ako inteligencia, talent, láskavosť, úprimnosť. Ide o falošnú pozlátku. Ak si predajcu obľúbite, skôr získa provízie z predajov a vy budete mať doma kopec nepotrebných výrobkov a dlhy.

Vzácnosť – Šmejdi radi vyvolávajú dojem, že predávajú exkluzívny tovar, ktorý nikde inde nezoženiete a práve v tejto chvíli je nutné ho kúpiť, inak premeškáte príležitosť, životnú šancu. Väčšinou je to trik a klamstvo. Každý podpis a nákup si premyslite, máte na to právo.

Okrem týchto taktík šmejdi používajú verbálnu **manipuláciu, nátlak, ponižovanie a prvky agresivity, vyvyšovania sa a slovného napádania**. Film Šmejdi veľmi sugestívne a bez príkras ukazuje ponižovanie, ktoré sa dotýka citlivej časti populácie – teda zväčša osamelých seniorov, ktorí „výlet“ berú ako príjemné spestrenie jednotvárneho života dôchodcu. Už samotná pozvánka, leták ťaží z nevedomosti a v mnohých prípadoch i slabšieho zraku seniorov. Láka na bohaté tabule

jedla a pitia a návštevu zaujímavých miest peknými fotomontážami, pritom drobným písmom informuje, že ide o predvážiaciu a predajnú akciu.

Posilnenie ochrany spotrebiteľa

Film Šmejdi vyvolal naozaj celý rad reakcií a vyústil až do úprav v legislatíve. Od 15. 11. 2013 tak platia nové pravidlá pre podomový a zásielkový predaj. Organizátor predajnej akcie alebo predávajúci je povinný najneskôr 20 kalendárnych dní pred uskutočnením predajnej akcie Ústrednému inšpektorátu Slovenskej obchodnej a inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie príslušnému podľa miesta konania predajnej akcie písomne oznámiť uskutočnenie predajnej akcie. V opačnom prípade zmluvy na nej uzavreté môžu byť vyhlásené za neplatné. Tovar môžu spotrebiteľia vrátiť nie do 7 ale do 15 dní.

V mnohých bodoch úprava reaguje aj na spomínané praktiky nátlaku. Napríklad organizátor alebo predávajúci nesmie spotrebiteľa, počas predajnej akcie, vráťane sprievodných činností, najmä zlosovania, hry o ceny, darovania tovaru alebo služieb alebo iných sprievodných aktivít smerujúcich

k spotrebiteľovi, oddeľovať od ostatných účastníkov akcie, alebo vystavovať ho ďalším okolnostiam alebo konaniu, ktoré by mohlo mať za následok neprimerané ovplyvnenie ekonomického rozhodnutia spotrebiteľa o ponúkanom tovare alebo službe.

Spoločenský neduh

Dôsledky nekalých praktík sú štatisticky vyčísliteľné. Seniori sa zadlžujú stále viac, z už i tak nízkych dôchodkov splácajú tovar, ktorý buď fungoval iba krátko alebo ho ani nevybalili – nikdy nepoužili. Alarmujúci je fakt, že na Slovensku je vyše 27 500 exekučných konaní voči dôchodcom.

Skôr ako niečo podpíšete alebo kúpite, poraďte sa so svojimi príbuznými alebo na bezplatnej senior linke 0800 172 500.

*Spracoval: Juraj Púchlo
Zdroj: Slovenská obchodná inšpekcia, RTVS, odbor prevencie kriminality
Kancelárie ministra vnútra SR
CIALDINI, R. B.: Zbraně vlivu, Jan Melvil Publishing, Brno 2012, 1. vydanie, 333 s.*

Posolstvo súboru pantomímy sluchovo postihnutých DIKO

Hovoriť bez slov, počúvať srdcom

Vyjadriť svoje myšlienky, pocity a nálady, ba dokonca priblížiť text aj melódiu pesničky bez slov určite nie je ľahké. Ešte zložitejšie je vyjadriť takýmto spôsobom závažné ľudské, spoločenské aj historické posolstvá. A predsa práve o to sa s nemalým úspechom usiluje súbor pantomímy nepočujúcich DIKO.

Všetko sa to začalo pred viac než desiatimi rokmi, keď na strednej škole pre sluchovo postihnutých na Kocelovej ulici v Bratislave začal pracovať mladý nepočujúci pedagóg Jozef Rigo. Na Janáčkovej akadémii muzických umení v Brne

absolvoval výchovnú dramatiku pre nepočujúcich, veľa mu dalo pôsobenie v skvelom súbore legendy slovenskej pantomímy Milana Sládka. Celkom logické predpoklady na to, aby získal pre toto umenie aj žiakov tejto školy. Navyše keď toto

vyjadrovanie sa gestom a pohybom prináša nielen sebarealizáciu, ale má pre sluchovo postihnutých aj ďalšie priaznivé dopady. Spojenie kvalitného vedenia a talentu i nadšenia prinieslo hneď od počiatku pre DIKO úspechy na pravidelných súťažiach záujmovej umeleckej činnosti sluchovo postihnutej mládeže.

Koncerty porozumenia

Pred niekoľkými rokmi vznikla spolupráca medzi súborom DIKO a Občianskym združením Bagar. Táto organizácia nadväzuje na odkaz spoluzakladateľa Slovenského národného divadla a bojovníka proti fašizmu Andreja Bagara. V jeho rodisku Trenčianskych Tepliciach organizuje divadelné večery či výstavy, má veľký podiel na obnove známeho Hudobného leta, nadväzujúceho multižánrovo na tradíciu najstaršieho európskeho festivalu komornej hudby. Popritom sa OZ Bagar intenzívne venuje problematike zraniteľných skupín – zdravotne postihnutým občanom, seniorom, deťom z detských domov, rómskym komunitám.

Z týchto dvoch línií celkom prirodzene vznikla nová, už niekoľkoročná tradícia Koncertov porozumenia. Na javisku aj v hľadisku sa tak stretávajú predstavitelia spomínaných skupín, aby ukázali, že dokážu prekonať prekážky a uplatniť svoje nadanie a vôľu. Je to súčasne príležitosť vytvárať v širokej verejnosti atmosféru porozumenia a solidarity. Do týchto aktivít sa viac razy zapojil aj súbor DIKO, prednedávnom na Koncerte porozumenia pre Slovensko bez bariér. Pri oceňovaní samospráv a ďalších subjektov, ktoré podporujú myšlienky spoločenskej inklúzie, vystupovali spolu s ním napríklad

mentálne postihnutí tanečníci či nadaní detskí hudobníci a speváci.

Nevšedný Denník

Veľmi pôsobivé bolo nedávne vystúpenie súboru DIKO v Ružinovskom domove seniorov. Bolo to krásne vyjadrenie medzigeneračných vzťahov, keď sa zišli stredoškólači a na druhej strane predstavitelia najvyššej vekovej kategórie, viacerí nad osemdesiat rokov a ne jeden aj s barlamami. Tiež oni sa vedú popasovať s prekážkami

umeleckej činnosti inovuje svoj program a väčšinou v ňom má aj jedno náročnejšie, dramatické číslo, pantomimicky vyjadrujúce závažné myšlienky. Osobitné miesto medzi nimi má víťaz vlaňajšej prehliadky Denník, pantomimická dráma na motívy slávneho Denníka Anny Frankovej. Je obdivuhodné, ako mladí, sluchovo postihnutí ľudia, pod citlivým vedením Jozefa Riga vedú pristúpiť aj k takejto téme.

Problémom dnes je, že niektorí

a netajili dojatie, ako sa s nimi vedú vyrovnáť mladí so sluchovým postihnutím.

Najnovšia etapa spolupráce OZ Bagar – DIKO sa odohráva pod mottom Hovoriť bez slov. Súbor každoročne pri príležitosti súťaže

protagonisti tohto naštudovania sa po absolvovaní školy rozbehli po Slovensku. Na predstavenie v Bratislave sa však podarilo dať všetkých dohromady – a bol to naozaj nevšedný večer. Tiež tým, že v publiku sedeli desiatky sluchovo postihnutých, ale aj čestný prezident Židovskej náboženskej obce profesor Pavol Traubner. Ten s dojatím vyjadril hlbokú vďaku a uznanie za to, čo všetci na javisku aj hľadisku precítili.

Spomínané súťaže umeleckej činnosti sluchovo postihnutých spoluorganizuje pravidelne známy klaun a mím Vlado Kulíšek so svojou nadáciou Počuť srdcom. Tak ako dokážu dievčatá a chlapci zo súboru DIKO pôsobivo hovoriť bez slov, ich posolstvo treba počúvať predovšetkým srdcom.

JP/MN

foto: Anna Ševčíková

DIVADLO TICHÉ ISKRY

Divadlo Tiché iskry (DTI), v ktorom participujú profesionálni aj amatérski nepočujúci herci, vzniklo v roku 2005. História divadla siaha k počiatku ich štúdia na Divadelnej fakulte Janáčkovej akadémie muzických umení v Brne v odbore **Výchovná dramatika pre nepočujúcich** pod vedením profesorky Zoje Mikotovej.

Niektorí absolventi založili vlastné profesionálne divadlo pod názvom **Divadlo Neslyším** v Brne, ktoré je najmä v kultúrnej komunite nepočujúcich uznávané na celom svete. Ide o väčšinu slovenských nepočujúcich absolventov JAMU, ktorí pôsobia nielen ako profesionálni herci, ale aj ako umeleckí pedagógovia a dramaterapeuti v špeciálnych školách na Slovensku.

Každý z nich sa venuje aj vlastnej profesii. **Divadlo Tiché iskry** sa snaží realizovať mnoho z predstáv o divadle a možnostiach, ktoré prináša nový fenomén – **posunkový jazyk**. V poslednom čase v DTI zohráva dôležitú úlohu verný kolektív umeleckých pedagógov a aktivistov, ktorými sú **Peter Vrťo, Zuzana Daubnerová, Jozef Rigo, Zuzana Löbbová, Michal Hefty, Angela Hefty, Ivica Tichá** a ďalší.

JP, Z predstavenia *Rómeo a Zuzana*, Foto: Z. Duray

Pozvánka na Stredoslovenskú púť seniorov

Púť sa bude konať 21. mája 2014 za účasti otca biskupa Mons. Mariána Chovanca, banskobystrického biskupa v bazilike minor na Starých Horách, samostatne – z dôvodu ľahšieho prístupu pre chorých a imobilných pútnikov. Púť organizuje Združenie kresťanských seniorov, klub v Banskej Bystrici.

Staré hory sú jednou z najstarších baníckych osád na Slovensku. Tu sa ťažila a spracovávala striebro-medená ruda. Kostol zasvätený Návšteve Panny Márie bol postavený v roku 1499. V roku 1990 za pôsobenia otca biskupa Mons. Rudolfa Baláža dostal kostol titul bazilika minor.

Studnička

Neodmysliteľnou súčasťou pútnického miesta je tzv. Studnička. Je to miesto, kde sa nachádza prameň čistej horskej vody. O vzniku Studničky nenájdeme nijaký písomný dokument. Podľa ústneho podania sa vznik prameňa odvodzuje z čias občianskych nepokojov kuruckej vojny v 17. storočí, keď celé okolie Starých hôr bolo v rukách protestantského

vojska. Obyvatelia Starých Hôr sa obávali, že nepriatelia dostanú sochu Panny Márie, preto sochu zložili z oltára, dôkladne ju zabalili a zakopali na mieste terajšej Studničky. V roku 1711 sochu vykopali a preniesli na oltár. Na mieste, kde bola socha zakopaná, sa objavil prameň. V roku 1886 sa starohorský farár v ťažkej chorobe po vypití vody zo studničky vyliečil. V roku 1942 sa urobili tzv. ružencové schody. Umiestnili tam novú sochu Panny Márie. Nádherné dielo z kararského mramoru pochádza z Talianska. Socha Madony volá k sebe, akoby hovorila: „POĎTE, SOM VAŠA MATKA!“

/sm/

Bleskovky v kuchyni nátierky, chuťovky, šaláty

VAJEČNÁ NÁTIERKA

Ingrediencie:
5 vajec natvrdo, 250 g mäkkého tvarohu, 80 g masla, 6 strúčikov cesnaku, mlieko, mleté čierne korenie, petržlenová vňať, soľ

Postup:
Vymiešame maslo s tvarohom a postupne pridávame mlieko. Vmiešame pretlačený cesnak, na malé kúsky pokrájané vajcia. Zmes osolíme, okoreníme a ozdobíme petržlenovou vňaťou.

Čas prípravy: 15 minút

JEDNOHUBKY S MOZZARELLOU

Ingrediencie:
bageta, mozzarella, rajčiaky, bazalka, olivový olej

Postup:
Na nakrájané plátky bagety poukladáme plátky mozzarelly, pridáme na menšie kúsky nakrájané rajčiaky, ozdobíme lístkami bazalky a mierne pokvapkáme olivovým olejom.

Čas prípravy: 10 minút

RAJČIAKOVÝ ŠALÁT S CIBULKOU

Ingrediencie:
600 g rajčiakov, 2 mladé cibulky, 100 ml octu, 2 lyžice oleja, soľ, cukor, mleté čierne korenie alebo mletá sladká paprika, pažítka

Postup:
Ošúpané rajčiaky nakrájame na mesiačky a posypeme jemne pokrájanou cibuľkou. Z ostatných prísad pripravíme zálievku, zalejeme ňou rajčiaky a opatrne ich premiešame. Podávame k dusenému, pečenému a vyprášanému mäsu, hydine, rybám, huspenine, tvarohu, k liptovskému syru a k vyprášanému syru.

Čas prípravy: 15 minút

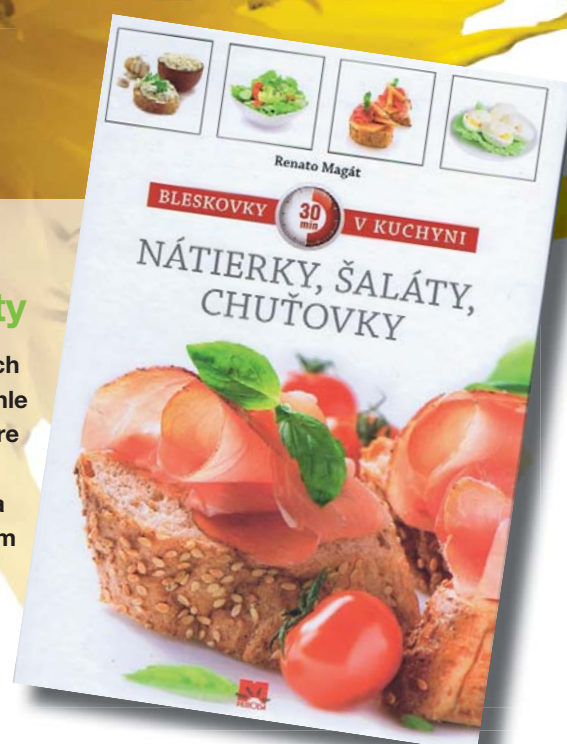
O KNIHE:

Renato Magát Bleskovky v kuchyni – nátierky, chuťovky, šaláty

Milujete sladkosti, ale nie zákusky z cukrárne alebo priemyselne vyrábané keksy, koláče či iné sladké maškrtky, ktoré predávajú v supermarketoch? Milujete aj omamnú vôňu pečeného domáceho pečiva, šťavnatých bublanín, nadýchaných báboviiek, kyprých chlebičkov či makovníkov, krehkých štrúdiel, na jazyku sa rozplývajúcich rolád, či rafinovaných tort? Nie ste

nadšencom dlhých príprav a zložitých receptov, ale máte radi skvelé a rýchle recepty, ktoré nie sú nákladné ani pre množstvo surovín, ani náročné pre zložité postupy? Potom je táto kniha napísaná práve pre vás. Prajeme vám dobrú chuť!

Knihu vám prináša www.priroda.sk za 10,90 EUR.

IDEÁLNE SPOJENIE

inTRAIN

instore
slovakia

inTrain – magazín na cesty vlakom

Určený je pre bonitnú cieľovú skupinu v rozhodovacích pozíciách v podnikaní, ekonomike či verejnej správe, ktorí vlakom absolvujú svoje pracovné cesty IC vlakmi a vlakmi spoločnosti RegioJet.

Distribúcia na Slovensku a v Čechách v spolupráci Presse & Marketing Slovakia, ktorá sa už viac než desať rokov špecializuje na reklamu vo vlakoch.

B2C magazín je kombináciou informácií o cestovaní vlakom a cestovnom ruchu, o zaujímavých cieľových destináciách doma aj v zahraničí a žurnálu, venovanému životnému štýlu a novinkám na trhu.

www.intrain.sk

IN STORE Slovakia – Odborný časopis venovaný marketingu, ľudským zdrojom a retailu v praxi

Čítajú ho nákupcovia všetkých významných retailových sietí a veľkoobchodov, majitelia predajní, kľúčoví manažéri v celom dodávateľsko-odberateľskom reťazci a na dôležitých postoch v kreatíve a marketingu.

Distribúcia adresne na aktuálne kontakty na Slovensku a v Čechách v spolupráci LK Permanent, ktorá sa zameriava na distribúciu tlače už od roku 1993.

B2 B magazín vychádzajúci od roku 2003, prináša esenciu dôležitých informácií o dianí a trendoch v dodávateľsko-odberateľskom reťazci, nových a plánovaných prevádzkach, produktových inováciách a službách.

www.instoreslovakia.sk

Vydavateľ: NAUTILUS DJ, s.r.o.

Nevádzova 5, 821 01 Bratislava | Poštová adresa: P.O.Box 50, 820 07 Bratislava 27

IČO: 35 898 500, IČ DPH: SK2021878430

Kontaktujte: | Mgr. Jana Čierniková | jciernikova@nautilusdj.sk | mobil: 00421 915 727 917